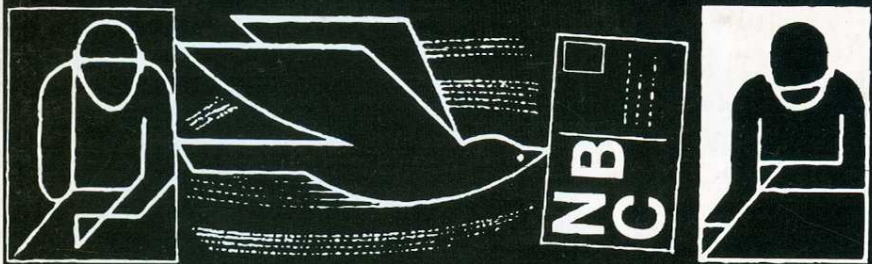

SCHAAKSCHAKERINGEN

Boris Tsoukkerman is aanzet

IN DIT NUMMER o.a.:

- Jaarverslagen bestuur
- Aankondiging Ledenvergadering 20 maart a.s.
- Nogmaals thematoernooien
- En nog véél méér!

**FEBRUARI
2004**

B o n d s o r g a a n

nr. 366

Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

Indien onbestelbaar retourneren aan de secretaris van de NBC; Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn

Colofon

Bestuur

Voorzitter & Public relations:

T de Ruiter, Gr W de Oudelaan 223, 1412 AT Naarden
Tel. (035) 694 35 56 t.de.ruiter@consunet.nl

Secretaris en ledenadministrateur:

HPJ Visser, Pottenbakkersdonk 432, 7326 PE Apeldoorn
Tel. (055) 541 24 25 hpjvisser@chello.nl

Penningmeester

S Sieswerda, Mariken van Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort
Tel. (033) 475 50 18 geen e-mail

Algemeen wedstrijdleader

giro:13.65.400 tnv 'De Penningmeester NBC' te Amersfoort.
CA van Wieringen, Jachthavenweg 8a, 1076 CZ Amsterdam

Internationale contacten

Tel. (020) 662 80 89 CAvanWieringen@cs.com
AA van 't Riet, Peperstraat 84, 2801 RG Gouda

Tel. (0182) 67 99 98 AA.Riet@inter.nl.net
Fax: (0182) 67 99 04

Schaakschakeringen

Hoofdredacteur: Jelle van den Braak, Hazewaal 26, 1671 LB Medemblik; tel. (0227) 54 25 96;

E-mail: redactienbc@wanadoo.nl. Opmaakredacteur: H van Houten; overige medewerkers en auteurs worden bij de betreffende artikelen genoemd. Kopij en reacties graag per e-mail of diskette. Partijen graag als computerfile (.PGN) inzenden. Voor zover niet anders is vermeld zijn de foto's gemaakt door/afkomstig van Jelle van den Braak en/of H van Houten. Schaakschakeringen wordt gedrukt bij Van Spijk Grafisch Bedrijf B.V., Postbus 210, 5900 AE Venlo, (077) 351 62 55; fax: (077) 351 62 58.

Internet: www.correspondentieschaken.nl; www.iccf.com

Het bestuur van de NBC en de redactie van Schaakschakeringen behouden zich het recht voor de inhoud van Schaakschakeringen op de website van de NBC nogmaals openbaar te maken.

Alle hierna genoemde bedragen (€) gelden vanaf 1 januari 2003.

Contributie en lidmaatschap

De contributie is, voor:

Hoofdeden

leden vanaf 20 jaar	30,00
leden die in het bezit zijn van een PAS 65 en juniorleden (t/m 19 jaar)	20,00

Voor dubbelleden

leden vanaf 20 jaar	22,50
leden die in het bezit zijn van een PAS 65 en juniorleden (t/m 19 jaar)	12,50

Als een nieuw lid zich na 1 juli aanmeldt, wordt een eenmalige korting van 50% verleend op het jaarlidmaatschap.

Artikelen

Set van 300 NBC-schaakkaarten	10,00
ICCF-insigne (inclusief verzendkosten)	2,00

Propagandafonds

Giften voor het Propagandafonds zijn welkom op de girorekening van de penningmeester.

Inschrijfgeld

NBC-TOERNOOIEN

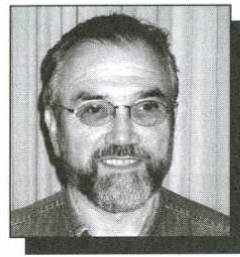
E-MAILSCHAAK en POSTSCHAAK
kwalificatiegroep, saldotoernooi
(1,2 of 3 partijen), 60+ toernooi:gratis

ICCF-TOERNOOIEN

Aanmelden door te betalen aan de penningmeester

Kwalificatiegroepen	
M-klasse (e-mail en post Wt/Eu)	8,00
H-klasse (idem)	6,00
O-klasse (idem)	6,00
Grootmeesternormtoernooi (e-mail - post)	35,00
Masternormtoernooi (idem)	20,50
Thematoernooien (idem)	8,00
Cuptoernooien (voorronden; e-mail - post)	10,00
WK en EK	
Kandidatentoernooi (e-mail en post)	15,00
1/2 finale (e-mail en post)	27,50

Als u zich wilt aanmelden voor een toernooi kijk dan eerst bij de rubriek 'Overzicht', bij de uitslagen.

Van de redactie

Jelle van den Braak

Ledenvergadering

U komt toch ook naar de Algemene Ledenvergadering!? Elders in deze Schaakschakeringen vindt u de agenda en andere relevante teksten. De vergadering is in het Max Euwecentrum op het Max Euweplein in Amsterdam. U kunt het Max Euweplein per openbaar vervoer bereiken vanaf het Centraalstation met de tramlijnen 1,2,5 en 6, halte Leidseplein, dat is twee strippen. Met de lijnen 1,2 en 5 loop u na het uitstappen met de rijrichting van de tram mee en steekt naar links over aan de kop van de halte. Dan steekt u weer over, nu naar rechte. Na het oversteken gaat u linksaf. Het Max Euweplein vindt u dan aan uw rechterhand. Met lijn 6 gaat u naar het trottoir aan de rechterkant (dus in de rijrichting van de tram). U gaat vervolgens met de rijrichting van de tram en vindt dan het Max Euweplein aan uw rechterhand. U kunt ook op het Leidseplein komen met tram 7 of 10. Als u met de auto komt, kunt u de auto parkeren in de parkeergarage van het Mariotthotel, Stadhouderskade 12. Lopend kunt u dan naar het Max Euwecentrum. U gaat dan eerst richting Leidseplein. Als u het water over bent gaat u meteen rechtsaf. Na enkele tientallen meters heeft u aan uw lin-

kerhand het Max Euweplein.

Tussen 10 en 13.30 uur kunt u kennismaken met elkaar, het bestuur en de redactie. Natuurlijk is het ook mogelijk te schaken.

Jaaroverzicht

Dit keer staat er, der gewoonte getrouw, weer een jaaroverzicht in de eerste Schaakschakeringen van het nieuwe jaar! Zoals u weet is Jaap van der Kooij met het maken van het overzicht gestopt, maar we hebben een prima opvolger: Aad van den Berg. De redactie hoopt, dat dit overzicht van Aad het begin is van een lange reeks.

Random

Het schaken volgens het Fischer randomnessysteem (zie Schaakschakeringen 365) is tamelijk nieuw. Weinig mensen hebben er ervaring mee. Wellicht zijn ze een beetje huiverig er aan te beginnen. Daarom is het goed, te weten dat een sterke, ervaren schaker als Hans Böhm gestart is in het Email Fisher Random toernooi in groep 2. Böhm heeft toegezegd, zijn ervaringen met de opening, te willen delen met de lezers van Schaakschakeringen. Het resultaat van deze toezegging zult u in de volgende Schaakschakeringen kunnen lezen!

Heeft u al ervaring met Fischer random-partijen of genoteerde en becommentarieerde random-partijen? als dat zo is, wilt u dan contact opnemen met de redactie van Schaakschakeringen? Mensen die tegen de computer spelen met dit systeem worden ook uitgenodigd te reageren.

BF97

Met een score van 5 uit 6 is H Keizer Jr. onbereikbaar geworden voor de concurrentie en dus de winnaar geworden van BF97. De redactie feliciteert H Keizer van harte met dit resultaat.

• H. Kramer

Haye Kramer 86 jaar

Hans Bouwmeester is op de 86ste verjaardag geweest van Haye Kramer. Samen zijn ze nu, als oudste schaakmeesters van Nederland, samen 160 jaar oud!! Siep Postma was ook op de verjaardag, evenals Tom de Ruiter, die de foto's maakte. Bouwmeester zei, dat hij met Kramer met Olympiades graag met Kramer op één kamer sliep: 'hij rookte niet en hij dronk niet, dat kon ik wel waarderen.'

• Haye Kramer en Hans Bouwmeester; gezamenlijk nu 160 jaar!

ALGEMENE LEDENVERGADERING

van de NBC wordt gehouden op

zaterdag 20 maart 2004

in het Max Euwecentrum, op het Max Euweplein nr. 30
te Amsterdam (vlakbij het Leidseplein).

Hoe u in het Max Euwecentrum kunt komen ziet u onder
het kopje *Ledenvergadering* in de rubriek *Van de redactie*.

Aanvang: 13.30 uur. De zaal is vanaf 10.00 uur geopend!

AGENDA:

1. Opening.
2. Vaststelling notulen van de Algemene Ledenvergadering, dd 29 maart 2003, waarvan publicatie in Schaakschakeringen nummer 364 (november 2003) op bladzijde 108 t/m 112
3. Ingekomen stukken en mededelingen.
4. Jaarverslagen van secretaris, publicaties, wedstrijdleder, penningmeester en lid internationale contacten.
5. Kascommissie:
6. Verslag kascommissie 2003.
 - a. Benoeming kascommissie 2004.
7. Begroting.
8. Plaatsingscommissie.
9. Aftredend is de heer T.de Ruiter en stelt zich niet meer herkiesbaar.
10. Bestuursverkiezing.
11. Aftredend zijn de heren S. Sieswerda (penningmeester) en C.A. van Wieringen (wedstrijdleder). Zij beiden stellen zichzelf herkiesbaar.
12. Bespreking ingediende voorstellen.
13. Prijsuitreikingen.
14. Vaststelling plaats en datum van de volgende Algemene Ledenvergadering (in maart 2005).
15. Rondvraag en sluiting.

(Tegen)kandidaten voor de punten 5, 7 en 8 genoemde functies en voorstellen met betrekking tot punt 9 kunnen tot 3 maart 2004 bij de secretaris worden ingediend.

Jaarverslagen bestuur

Jaarverslag van het secretariaat over het bondsjaar 2002

Zoals gebruikelijk zult U in dit korte verslag algemeen geïnformeerd worden.

De Algemeen Wedstrijdleader zal U verslag doen betreffende het wel en wee van de georganiseerde wedstrijden.

De financiële aspecten van onze bond zullen worden belicht in het verslag van de penningmeester.

Het bestuurslid Internationale Contacten en de redakteur Schaakschakeringen zullen U verslag doen over hun activiteiten.

I Bestuur

Het bestuur heeft gedurende het gehele bondsjaar in de onderstaande samenstelling gefunctioneerd:

- T. de Ruiter
Voorzitter;
- H.P.J. Visser
Secretaris;
- S. Sieswerda
Penningmeester;
- C.A. van Wieringen
Algemeen wedstrijdleader;
- C.A. van Wieringen
publikaties (Website, Schaakschakeringen en de Postduif), vanaf 29-03-2003;
- J. van den Braak
Redakteur Schaakschakeringen (tot 29-03-2003 als bestuurslid);
- A.A. van 't Riet
bestuurslid
Internationale Contacten.

Het bestuur vergaderde het afgelopen bondsjaar in totaal 6 maal, allemaal in Amersfoort.

II ledenbestand

Aan het begin van het bondsjaar bedroeg het aantal leden 622 en werd afgesloten met 581 leden, waarvan er 16 in het buitenland woonachtig zijn.

In de loop van het bondsjaar traden 26 nieuwe leden toe en bedankten 44 leden voor hun lidmaatschap. Na het niet reageren op verstuurd aanmaningen waren we helaas gedwongen 19 leden af te voeren wegens contributieschuld. Door overlijden ontvielen ons 4 leden.

Evenals in het vorige bondsjaar boekten we ook dit bondsjaar weer een ledenverlies; De netto-afname is dit bondsjaar beperkt gebleven tot slechts 41 leden.

III slot

Ondanks het ledenverlies in het afgelopen bondsjaar, is het bestuur hoopvol en verwacht, dat het komende bondsjaar voor onze bond en haar leden een goed schaakjaar zal worden.

*H.P.J. Visser (secretaris)
Apeldoorn, 1 januari 2004*

Jaarverslag over 2003
C.A. van Wieringen, Algemeen
Wedstrijdleider en Publicaties

Schaakschakeringen
(J. van den Braak, H. van Houten)

In totaal had Schaakschakeringen in 2003 een oplage van vijf nummers met in totaal 192 pagina's. De jaargang 2002 telde 148 pagina's, dat was 12 meer dan in 2001.

De helft van de doelstelling, namelijk 6 nummers per jaar is niet gehaald, het werden er vijf. De andere helft, namelijk minstens de kwaliteit handhaven is naar het idee van de redactie zeker gelukt. Technisch is er weer het nodige veranderd. De veranderingen geven Schaakschakeringen een professioneler aanzicht. Dit komt onder andere tot uiting in de lay-out en de nieuw in gebruik genomen letters, waardoor het blad leesbaarder geworden is. Als het aan de redactie en de medewerkers ligt zal Schaakschakeringen ook het komende

jaar op dezelfde wijze gemaakt worden. Het voordeel van vijf nummers ten opzichte van zes is, dat Schaakschakeringen er leesbaarder op geworden is. Tegen (ongeveer) dezelfde kosten op jaarbasis kan een dikker blad met een iets grotere, dus leesbaarder, letter verstuurd worden.

In technisch opzicht is de redactie erop vooruit gegaan: er zijn nieuwe computers beschikbaar gekomen, waardoor het redactiewerk minder tijd kost. Ook de kans op fouten maken is verkleind, omdat er minder van het ene naar het andere programma hoeft worden overgeschakeld.

Het blijft jammer, dat slechts een klein aantal lezers reageert op de inhoud van Schaakschakeringen. De redactie hoopt, dat dit niet betekent, dat het blad weinig wordt gelezen. De leden van de NBC hebben niet slechts de mogelijkheid te reageren op de inhoud van het blad, de reacties worden, zo mogelijk, ook geplaatst.

De samenwerking met de vaste leveranciers van artikelen en met de medewerkers is goed. Het aantal schakers dat artikelen of becommentarieerde partijen toezegt te zullen sturen neemt toe. Maar aan goede schaakkopij is altijd groot gebrek.

Omdat, op de drukkerij na, al het werk door vrijwilligers gedaan wordt, en omdat het blad maar vijf keer per jaar verschijnt kan de inhoud van het blad

nooit erg actueel zijn. Er wordt geprobeerd een schema aan te houden, maar de tijd die verstrijkt tussen de laatste handeling van de redactie en het kunnen lezen van het blad door de leden, is ongeveer een maand. In de zomer, en met het laatste nummer van het jaar is deze tijd nog groter. Voor de actualiteit is internet een beter alternatief.

De Postduif (C.A. van Wieringen)

Het afgelopen jaar zijn er twaalf nummers van 16 bladzijden verschenen. Uit de positieve reacties kan afgeleid worden dat de Postduif, met name door de oudere leden, op prijs wordt gesteld.

Het hoofddoel is nog steeds een betere rapportering van uitslagen e.d. aan de nationaal spelende postschakers en als zodanig blijft de Postduif een aanvulling op Schaakschakeringen.

N.B.C. Website (R. Ritsema)

Bij de start van de website op 1 april werden er zes doelstellingen gesteld:

- Het brengen van bondsnieuws, uitslagen en standen,
- het publiceren van artikelen uit Schaakschakeringen en de Postduif,
- een PGN-database ter download aanbieden,
- historisch materiaal brengen,
- eigen materiaal brengen,
- info verstrekken aan potentiële nieuwe leden.

1. Het brengen van bondsnieuws, uitslagen en standen

In goede samenwerking met het bestuur

en wedstrijdleiders is er regelmatig actueel bondsnieuws gebracht en zijn standen en tabellen regelmatig bijgewerkt.

Het publiceren van artikelen uit Schaakschakeringen en de Postduif

In goede samenwerking met beide redacties zijn bijna alle artikelen gepubliceerd op de website. Ongeveer 90% is hergepubliceerd.

Een PGN-database ter download aanbieden

Naast partijen uit het Dick Smit memorial zijn de volgende K-groepen ter download aangeboden: K31, K32, KE03 en KE04.

Historisch materiaal brengen

Dit heeft zich beperkt tot het publiceren van tabellen. Alle K-groepen zijn gepubliceerd en vele tabellen van de vriendschappelijke interlands, meester, hoofd en open klasse.

Eigen materiaal brengen

Dit bestond uit:

- Een maandelijks column:
De Vliegende Hollander,
- Regelmatige verslagen van het North Sea Team Tournament II, Olympiade 15, Championsleague: 64for4,
- Toernooi-aankondigingen met Nederlandse deelname, met name Wereldkampioenschapsgroepen en invitatie-toernooien,
- Toernooiverslagen van beëindigde toernooien
- Het brengen van live partijen van een viertal spelers.

Info verstrekken aan potentiële nieuwe leden

Het NBC propagandamateriaal en alle reglementen zijn online gezet.

Reacties van bezoekers

Regelmatig hebben bezoekers positieve reacties laten blijken. Met name de artikelen van Piet van der Houwen en de live partijen vielen in de smaak.

Bezoekersaantallen

Na veel publiciteit bij de start van de website en een rustige periode in de zomervakantie lijkt het bezoekersaantal op ongeveer een kleine 2500 per maand te stabiliseren. Dat betekent per dag ruim 80 pageviews.

Het wedstrijdgebeuren (C.A. van Wieringen)

Kampioenschappen van Nederland (post)

K-32

Met een score van 10 uit 14 is A. Stuart kampioen van Nederland geworden. J.H. Verleer werd tweede met een score van 9,5 punten. Het S.B.-systeem moest beslissen over de derde plaats, daardoor werd G. Legemaat derde, met 9 punten en viel A.C. Dubbeldam dus net buiten de prijzen.

K-33

Op 15-10-2003 is deze eerste, speciaal voor Postspelers bestemde K-groep van start gegaan. Inmiddels is er al een partij beëindigd.

Kampioenschappen van Nederland (E-mail)

KE05

Het vijfde E-mail Kampioenschap is op een bijzondere wijze beslist: Twee spelers, P.J. van der Houwen en L. Hofland, eindigden met 10 uit 14 op de eerste plaats, ook de S.B. scores waren gelijk en de enige, nog lopende partij kan daar geen verandering in brengen. Derhalve twee kampioenen! J.W. Schoonhoven legde met 9,5 punten beslag op de derde plaats.

KE06

Op 15-09-2003 is deze groep, met 13 deelnemers van start gegaan. Er zijn inmiddels 11 partijen beëindigd.

Kwalificatiegroepen:

Overzicht aantal gestarte groepen

Klasse	'03	'02	'01	'00	'99	'98
M	2	4	2	2	2	5
H	6	4	5	8	9	12
O	2	1	4	4	6	12
Totaal	10	9	11	14	17	29

E-mailgroepen 2003:

2x 5-groep en 1x 9-groep.

Gambiet Toernooi

De E-mail finalegroep is inmiddels beëindigd, A.L.M. van Melis werd eerste, C.A. van Wieringen tweede en J. van Doorn derde.

De Post finalegroep is nog in volle gang.

60+ toernooi

Finale 2001

De winnaar is inmiddels bekend: P.J. van der Houwen. Om de 2de en 3de plaats wordt nog gevochten.

Finale 2002

Deze finalegroep is op 1-7-2003, met zeven deelnemers van start gegaan. Inmiddels zijn zes partijen beëindigd.

Voorronde 2003

Op 15-03-2003 zijn zes voorrondegroepen van 5 spelers van start gegaan. In de loop van 2004 zal bekend worden wie er overgaan naar de finale.

Voorronde 2004

Per 31-12-2003 was het aantal inschrijvingen 20.

Propaganda Bekertoernooi 1997

H. Keizer Jr. is, met een score van 5 uit 6, de winnaar van het laatste NBC Propaganda Bekertoernooi geworden. Drie spelers eindigden op 4 uit 6. Toepassing van het S.B. systeem gaf het volgende resultaat: een 2de plaats voor A. Sprinkhuizen, een 3de plaats voor J. v.d. Hoeven en een 4de plaats voor J. Lubbers.

Tot besluit wil ik zowel de redactie als alle wedstrijdleiders bedanken voor het vele werk dat zij ook het afgelopen jaar hebben gedaan.

C.A. van Wieringen

Alg. Wedstrijdleider en Publicaties

Jaarverslag

Internationale contacten 2003

Wereldkampioenschappen

Na de successen van Gert Timmerman en Joop van Oosterom in de 15de finale van het wereldkampioenschap kan ik over de finale van het 16de wereldkampioenschap iets meer rapporteren dan de beide vorig jaren: met 10 punten uit 16 partijen staat **Ruud Maliangkay** op een met de Duitser Achim Soltau gedeelde tweede plaats. Aan de leiding gaat de Oostenrijker Tunc Hamarat met 11 punten en nog één partij open. De enige die hem nog in kan halen is de Rus Samarin met 8,5 punt en nog drie partijen open. Maar gezien de stand in die partijen gaat iedere ingewijde ervan uit dat Hamarat de opvolger wordt van Gert Timmerman.

Intussen heeft **Joop van Oosterom** gebruik gemaakt van zijn recht om aan een volgende finale deel te nemen: op 1 juni 2003 is hij van start gegaan in de 18de finale. Dit is met de deelname van onder anderen Hans-Marcus Elwert en Achim Soltau, beiden uit Duitsland, en van Olita Rause uit Letland en voormalig wereldkampioen Mikhail Umansky uit Rusland, maar woonachtig in Duitsland, een wel heel sterk toernooi.

Tenslotte is **Hans van Unen** is het afgelopen jaar van start gegaan in groep 2 van het 22ste Kandidatentoernooi, wat vroeger de 3/4finale heette.

Olympiade

Op 15 januari zijn de voorrondes van de

15de Olympiade officieel begonnen. Nederland neemt deel aan groep 1 met een wel heel sterk team: **Gert Timmerman, Joop van Oosterom, Dick van Geet, Ruud Maliangkay, Carol-Peter Gouw en Walter Mooij**. Team captain is good-old **Ger van Perlo**. Na een wat moeizame start omdat de wedstrijd-leider de zaken niet goed onder controle had, gaat Nederland met 16 uit 21 aan de leiding met de beste procentuele score. Litouwen en Brazilië lijken de belangrijkste concurrenten.

In de voorronden van de 13de Olympiade staan nog 6 partijen open, en heeft het **Nederlandse team** nog altijd een miniem theoretisch kansje om zich voor de finale te plaatsen, maar praktisch is dit uitgesloten omdat de laatste partij naar alle waarschijnlijkheid remise wordt. Het **voorrunde team** in de 14^e Olympiade was vorig jaar al uitgeschakeld, evenals het **damesteam** dat meedeed aan

de voorronde van de 5de Dames Olympiade.

Europees Landenkampioenschap

Ook hier heeft het **Nederlands team** zich niet weten te plaatsen voor de finale. Een zesde plaats met 60,5 uit 120 was niet genoeg. De zes topborden scoorden goed met 37,5 punt, maar helaas liet de staart het met 23 punten afweten.

Dick Smit Herdenkingstoernooi

Vlak na de zomer verscheen het toernooiboek van het Dick Smit Herdenkingstoernooi, mogelijk gemaakt door gulle giften van zijn weduwe en van veel NBC-leden waarvoor Dick tijdens zijn leven veel betekend heeft als één van de gangmakers van het Nederlandse internationale correspondentieschaak. Het is een mooi boek geworden, met veel wetenswaardigheden over Dick en over het toernooi, gevolgd door een in het Engels door Cor van Wieringen geredigeerde partijensectie.

Titels

Op het Congres van de ICCF, in oktober gehouden in Ostrava in de Tsjechische Republiek werd aan zes NBC-ers een titel toegekend: **Carol-Peter Gouw werd Grootmeester, David van der Hoeven, Marc Schroeder en Hans van Unen** werden Senior Internationaal Meester en **Bouwe Bosschma en Louk Tazelaar** mochten de titel van Internationaal Meester in ontvangst nemen.

Nol van 't Riet, Gouda, 2.1.04

Toelichting bij Financieel Jaarverslag over 2003 en Begroting voor 2004

De bezuinigingsmaatregelen die de overheid heeft genomen zijn bij de KNSB hard aangekomen, als gevolg hiervan staat het vrijwel vast dat wij onze jaarlijkse subsidie van de KNSB niet meer zullen ontvangen. Het gaat hierbij om een bedrag van € 1.800 per jaar, voornamelijk bedoeld als bijdrage in de kosten van het bijwonen van het ICCF congres. In onze begroting voor 2003 was geen rekening gehouden met deze subsidie, noch met de kosten van het bijwonen van het ICCF congres. Over 2003 is de schade dus beperkt gebleven tot de werkelijke kosten (€ 923).

Gelukkig stonden hier een aantal meevallers tegenover: zowel de bestuurskosten als de kosten voor Schaakschakeringen vielen dit jaar aanzienlijk lager uit dan begroot. Bovendien ontving de NBC een donatie in natura, een zo goed als nieuwe Apple iMac computer, inclusief software, ter vervanging van de inmiddels zwaar verouderde Apple computer van onze redacteur (Jelle van der Braak). Uiteindelijk konden wij het jaar 2003 afsluiten met een voordelig exploitatiesaldo van € 3.019. Het bestuur stelt voor hiervan alvast € 2.000 te reserveren voor het 40-jarig jubileum van de N.B.C. en het restant toe te voegen aan de Algemene Reserve.

D.T.P. apparatuur

Dit betreft de apparatuur (inclusief software) die in gebruik is bij onze redactie

(Jelle van der Braak en Heinse van Houten) t.b.v. Schaakschakeringen. De "levensduur" van de computers hebben wij gesteld op drie jaar.

Per 1-1-2003 hebben wij de boekwaarde van de bij de redactie aanwezige apparatuur enz. vastgesteld op € 2.500, af te schrijven in twee termijnen van € 850 (2003 en 2004) en een van € 800 (2005). In de loop van 2003 is er een iMac bijgekomen (nieuwwaarde ca € 2.160, boekwaarde € 1.620), af te schrijven in een termijn van € 180 (2003) en twee termijnen van € 720 (2004 en 2005).

De afschrijvingskosten over 2003 bedroegen derhalve € 850 + € 180 = € 1.030 en de boekwaarde per 31-12-2003 € 2.500 + € 1.620 -/ - € 1.030 = € 3.090.

Begroting voor 2004

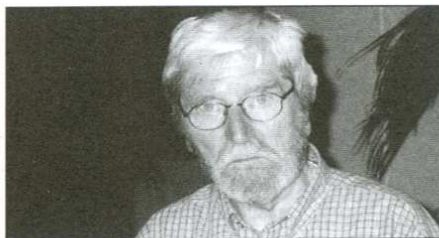
Contributie

De KNSB heeft besloten de afdracht, die wij voor onze hoofdleden moeten betalen, per 1-7-2004 met € 5 per jaar te verhogen. Voor 2004 betekent dit voor ons een kostenstijging van € 2.50 per Hoofdlid.

Wij gaan er tevens van uit dat wij over 2004 geen subsidie van de KNSB zullen ontvangen, met als gevolg dat wij de kosten, verbonden aan het bezoeken van het ICCF congres nu zelf moeten betalen.

Wij zien ons derhalve genoodzaakt de contributie voor 2004 te verhogen met € 5 voor hoofdleden en € 2.50 voor dubbelleiden. Op de vorige Algemene Ledenvergadering was ons hier al toestemming voor verleend.

Wij moeten er ernstig rekening mee houden dat de KNSB, gezien de financiële problemen die zij heeft, de afdracht nog verder zal verhogen.

S. Sieswerda, Penningmeester

NBC : Overzicht Baten en Lasten 2003			
Omschrijving	Begroting 2.003	Reeel 2.003	Vershil
Ontvangen Contributies	15.000	14.737	-263
Interest	770	937	167
Donaties	400	376	-24
Donaties Apparatuur		1.620	1.620
Inschrijfgelden		21	21
Opbrengst schaakkaarten ed.	30	64	34
Totaal Baten	16.200	17.755	1.555
Reis- en Vergaderkosten	1.100	623	477
Kantoorbenodigdheden	1.400	517	883
Portikosten	800	990	-190
Telefoonkosten	150	103	47
Kosten Internet / Email	200	233	-33
Representatiekosten	50	9	41
Totaal bestuurskosten	3.700	2.475	1.225
Schaakschakeringen	7.200	6.146	1.054
Afschrijving DTP	850	1.030	-180
Totale kosten Schaakschakeringen	8.050	7.176	874
Afdracht KNSB	3.540	3.512	28
Afdracht ICCF	240	200	40
ICCF Diversen	250	930	-680
Prijzen enz.	300	364	-64
Diverse kosten	120	79	41
Totaal diverse kosten	4.450	5.085	-635
Totaal lasten	16.200	14.736	1.464
Exploitatie-saldo	0	3.019	3.019

Schaakschakeringen

NBC : Balans per 31-12-2003				
Omschrijving	31-12-2002		31-12-2003	
Postrekening	1.008		241	
Kapitaalrekening	26.248		26.685	
Totaal liquide middelen		27.256		26.926
Te vorderen interest	700		850	
Te ontvangen contributies			20	
Totaal vorderingen		700		870
Voorraad schaakkaarten		354		170
DTP-apparatuur (boekwaarde)		2.500		3.090
Totalen Activa		30.810		31.056
Declaraties Bestuur	524		556	
Drukkerij van Spijk	1.113		1.334	
ICCF Contributie	236		200	
ICCF te verrekenen	1.882		1.008	
Totaal nog te betalen		3.755		3.098
Prijzenfonds	592			
Dick Smit Memorial toernooi	2.304			
Totaal Voorzieningen		2.896		
Propagandafonds	4.064			
Subsidiefonds	4.763			
NBC 40 jaar			2.000	
Apparatuurfonds	1.892		1.832	
Algemene Reserve	13.440		24.126	
Totaal Eigen Vermogen		24.159		27.958
Totalen Passiva		30.810		31.056

Schaakschakeringen

NBC : Begroting 2004			
Omschrijving	Begroot 2.003	Reeel 2.003	Begroot 2.004
Ontvangen Contributies	15.000	14.737	16.250
Interest	770	937	800
Opbrengst schaakkaarten	30	64	50
Donaties Algemeen	400	376	350
Donaties Apparatuur		1.620	
Inschrijfgeld		21	
Totaal Baten Netto	16.200	17.755	17.450
Reis- en Vergaderkosten	1.100	623	700
Kantoorbenodigdheden	1.400	517	600
Portikosten	800	990	1.000
Telefoonkosten	150	103	100
Emailkosten	200	233	100
Diverse kosten	50	9	80
Totaal bestuurskosten	3.700	2.475	2.580
Schaakschakeringen	7.200	6.146	7.000
Afschrijving DTP-apparatuur	850	1.030	1.570
Totaal Publicaties	8.050	7.176	8.570
Afdracht KNSB	3.540	3.512	4.000
Afdracht ICCF	240	200	200
ICCF Diversen	250	930	1.400
Prijzen ed.	300	364	600
Diverse kosten	120	79	100
Totaal overige kosten	4.450	5.085	6.300
Totaal Lasten	16.200	14.736	17.450
Begrotingsoverschot	0	3.019	0

Wijziging van spelregel 3B

NBC-bestuur

Ooit heeft de NBC besloten geen eigen spelregels te willen hebben, maar zich volledig te conformeren aan de spelregels van de ICCF. Dat is uiteraard in ieders belang. Je hoeft je dan nooit te realiseren in welk toernooi je speelt, alvorens te weten hoe je geacht wordt je te gedragen. Als bestuur werden wij ons dit onlangs weer eens heel erg bewust toen één van onze topspelers in een internationaal toernooi gebruik maakte van de Nederlandse spelregels en daarbij op een kleine afwijking stuitte met de spelregels van de ICCF.

Het gaat hierbij om de 'beruchte' spelregel 3B voor e-mail toernooien. In het spelreglement van de NBC luidt die regel: 'Partijen waarin gedurende 40 dagen lang geen zet is gedaan worden verloren verklaard voor de spelers die de wedstrijdleader niet in kennis hebben gesteld van de vertraging.' In de spelregels van de ICCF staat echter: 'Games in which no move has been sent for 40 days may be scored as lost to a player who has not advised the Tournament Director about the delay.'

Het verschil zit hem in de woorden 'worden verloren verklaard' in de Nederlandse tekst en 'may be (= kunnen) scored as lost' in de Engelse tekst. Het is dan altijd goed te beseffen wat er eerst was, en wat later.

Eerst was er de Engelse tekst (1996), die later (1997) vertaald is in het

Nederlands, waarbij een voorschotje is genomen met betrekking tot de bedoelde stelligheid van de interpretatie. Aan de stellige Nederlandse vertaling is intussen dan ook op NBC-website de verklarende tekst toegevoegd: 'Hierbij rekening houden dat de wedstrijdleader bijvoorbeeld bij ernstige ziekte (opname in ziekenhuis) de mogelijkheid heeft, met terugwerkende kracht, bijzonder verlof toe te kennen.'

Om al dit soort verwarring te voorkomen stelt het bestuur voor om op de eerstvolgende ledenvergadering artikel 3B van de spelregels te wijzigen in: 'Partijen waarin gedurende 40 dagen lang geen zet is gedaan kunnen verloren worden verklaard voor de speler die de wedstrijdleader niet in kennis heeft gesteld van de vertraging.'

Anarchie zal niet zegevieren

Wim van Vugt

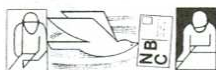
(Dit is de column die eerder verscheen in de *Vliegende Hollander* met als ondertitel 'Anarchie zal niet zegevieren. Het onderwerp is belangwekkend genoeg om deze publicatie ook in *Schaakschakeringen* te plaatsen. De redactie hoopt, dat u reageert op dit onderwerp. -red.)

Het nieuwjaar was nog nauwelijks begonnen of een hevige discussie barstte op TCCMB los over het online vertonen van nog lopende correspondentiepartijen. Mag je zomaar, zonder toestemming van je tegenstander, je eigen partijen die nog aan de gang zijn, op je eigen site zetten zodat iedereen ze kan zien? Of mag een ander dat doen, bijvoorbeeld de teamcaptain, met alle partijen van het hele team?

TCCMB is een Engelstalig messageboard, wat in het Nederlands ook wel met het woord 'prikbord' wordt aangeduid, maar dat doet TCCMB mijns inziens niet voldoende recht. Op een prikbord hang je berichtjes. Ze hangen er weken lang tot een toevallig langslappende passant er eentje leest en er soms een berichtje naast plakt. Zo niet bij TCCMB, waar je berichtje meestal binnen enkele minuten beantwoord worden, soms door meerdere mensen tegelijk. Op

deze manier ontstaat een levendige discussie. Het messageboard kan dan ook het beste aangeduid worden als een actief discussiebord, waar vaak zeer interessante onderwerpen diepgaand uitgediscussieerd worden. Het bestaat ruim 5 jaar, opgericht en beheerd door John Knudsen, een in Duitsland wonende Amerikaanse correspondentieschaker. Intussen is TCCMB uitgegroeid tot een zeer volwassen internationaal bord waar spelers van hoog tot laag vanuit alle werelddelen hun reacties en ideeën geven. De onderwerpen zijn heel gevarieerd, van openingsideeën, ratings en numerieke notatie problemen tot consultatie en computergebruik.

De aanzet tot de jongste discussie, die nog steeds doorloopt, is een klacht van Patrick Spitz dat zijn partijen zomaar zonder zijn toestemming op de site van AJEC, de Franse correspondentiebond, te zien zijn. De webmaster, toevallig ook de voorzitter van die bond, werd vervolgens door de toernooileider gesommeerd om alle live partijen van de site te halen, niet alleen die van Patrick Spitz. Deze opdracht ging zelfs zo ver dat ook allang beëindigde partijen van andere spelers eraf moesten, waarbij je je kunt afvragen hoever de bevoegdheden van een toernooileider mogen reiken.

Er blijkt over het live vertonen van correspondentiepartijen nooit regels of richtlijnen (rules and guidelines) door de ICCF opgesteld te zijn en een officieel standpunt op een andere manier wereldkundig gemaakt hierover ontbreekt ook. Wel is de laatste jaren gebruikelijk dat een vertraging van drie zetten wordt aangehouden, kennelijk om te voorkomen dat anderen één van de spelers zou kunnen helpen.

De vraag werpt zich vervolgens op of er toestemming moet worden gevraagd aan beide spelers voor het tonen van een aan de gang zijnde partij. De lijfspreuk van de ICCF, 'Amici Sumus' (wij zijn vrienden), suggereert dat zo'n beiderzijdse toestemming het geval zou moeten zijn. Maar juist dat laatste wordt door sommigen betwijfeld. De redenering verder doorgetrokken, zou dan ook toestemming van beide spelers voor publicatie van afgeronde partijen nodig zijn?

Uit tellingen van bezoekers van sites is zonder twijfel duidelijk geworden dat live partijen grote publicitaire waarde hebben en daarmee een goede promotie voor het correspondentieschaak zijn.

Zeker in een tijd van teruglopend leden-tal, niet alleen bij NBC maar bij vrijwel alle nationale bonden, zou dit een goede manier kunnen zijn om bordschakers ook voor het correspondentieschaak te interesseren. De Franse site van AJEC had bijvoorbeeld alleen al in de maand december ruim 8400 bezoekers van de

pagina's waarop de partijen van Michel Lecroq en Patrick Spitz te zien waren.

De bezwaren van het vertonen van nog lopende partijen zijn soms voor de spelers wel erg zwaarwegend en zeker serieus te nemen. Andere deelnemers aan hetzelfde toernooi kunnen bijvoorbeeld zien welke openingsvariant(en) je kiest. Of erger nog, als je ergens een nieuwtje wilt uitproberen en je kan dat in nog een tweede of zelfs derde partij ook lanceren, dan moet je wel heel goed mikken wil je dit synchroon lanceren. Sommigen kunnen expres de partij vertragen om te zien wat je precies van plan bent in dezelfde variant die je ook tegen iemand anders speelt. Als je je dat realiseert, kom je vanzelf tot de conclusie dat het in je eigen belang is om je partijen niet te snel te spelen en eerst even te kijken wat anderen doen. En dus worden in het algemeen partijen langzamer, althans dat was het vermoeden van Peter Coleman. Hetzelfde verschijnsel kan zich ook voordoen als je in meerdere toernooien tegelijk speelt.

Het maakt wel uit over wat voor soort toernooien we het hier hebben. Er zijn toptoernooien zoals finales van een WK enerzijds en er zijn minder belangrijke toernooien anderzijds, waarin het element van 'nieuwtjes' en 'speciale varianten' minder een rol speelt. Meestal is er van tevoren bij de start van het toernooi geen enkele afspraak gemaakt over het live vertonen van partijen en duiken soms halverwege ineens partijen op internet op.

Wie een beetje handig rondsurft, vindt zo binnen een half uur zeker tien sites met hele verzamelingen live partijen. Het totale aantal sites met deze praktijk moet tot ruim over de honderd lopen. Het gebruik heeft dus al grootse vormen aangenomen, en een visie op wat wel of niet wenselijk is ontbreekt tot nu toe bij ICCF. Daar zit de pijn.

Wat mag er wel en wat mag er niet? Als er niet staat dat je niet op het gras mag lopen, mag je over het gras lopen. Als ergens geen hek omheen staat, mag je binnen. Zo werkt dat in Nederland, maar bij-voor-beeld niet in Engeland of Amerika. Marius Ceteras is een Roemeen die het afgelopen jaar veel werk verricht heeft in het organiseren van diverse Roemeense teams en nieuwe toernooien. Hij heeft daarbij ook een actieve site Romanianchess.org opgezet en onderhoudt deze geregeld. Daarop vertoont hij o.a. ook zijn eigen partijen en wil dat hoe dan ook blijven doen, ongeacht wat anderen daar van vinden. 'Anarchist' en 'anti-ICCF personage' waren prompt de stempels die hij kreeg opgedrukt. Een emotionele babbelaar en een drammerige dwarsdrijver. En hij doet gewoon waar hij zin in heeft.

Toen ook onze eigen webmaster van de NBC vond dat wat niet verboden was toegestaan was, hoorde ook hij tot het kamp van de anarchisten. Hen werd verweten dat door dit gedrag ICCF binnenkort wel zou moeten optreden om erger te voorkomen en dat daaruit een veel

strengere regelgeving zou voortkomen dan het liberale beleid dat nu geldt.

'Anarchie zal niet zegevieren', was hun triomfantelijke conclusie, waarop ik een ander cynisme losliet door te stellen dat de ware oorzaak van de anarchie te vinden was in het feit dat iets niet geregeld was.

Het was natuurlijk zout in de wond strooien, want het was onmiddellijk duidelijk wie ik bedoelde als de verantwoordelijke hiervoor. Het duurde niet lang of leden van het bestuur van de ICCF mengden zich hierin. Pedro Hegoburu, ICCF Marketing Director en hoofdredacteur van het boek 'ICCF Gold, 50th Jubilee Celebration', voelde zich aangesproken en vond dat ICCF niet alles in regeltjes moest vatten. Er wordt toch ook nergens verboden dat je je tegenstander niet dood mag schieten, was zijn rede-natie.

Dat zoiets nog nooit is voorgekomen en dat de afstand die een kogel moet afleggen om dit voor elkaar te krijgen wel erg groot is, vergat hij even. Het versturen van een zet op een rotte vis of banaan i.p.v. op een schaakkaartje is ook nog niet voorgekomen en hoeft ook echt niet in de regels aangeduid te worden als vergrijp om ons te laten inzien dat dit niet tot de toegestane transmissie-middelen gerekend kan worden.

Het live vertonen van nog aan de gang zijnde correspondentiepartijen is een praktijk die allang te voorzien was en wordt des te actueler met de komst van een eigen ICCF server, over ongeveer een

jaar. Zo'n delicate kwestie niet goed regelen en aan het vrije spel der krachten overlaten is vragen om problemen. Het beeld van Wild West Cowboys die zich schietend een weg banen dwars door een vreedzaam ingeslapen dorpje ergens in Colorado kwam bij mij op. De vraag is wel: wie is er eigenlijk verantwoordelijk voor dit soort anarchie?

In elk geval is nu de ICCF goed wakker geschud en zal er niet meer aan ontkomen om op het volgende congres in Bombay een definitieve regeling te treffen. De jongste ontwikkeling is, dat naar aanleiding van de gevoerde discussies op TCCMB de toernooirectie van de 17e en 18e WK-finales alsnog besloten heeft dat de lopende partijen op internet live vertoond mogen worden, met inachtneming van bepaalde beperkingen. Het is een tijdelijk besluit en geldt tot er een definitieve regeling opgesteld is. De beperkingen zijn: minimaal 3 zetten vertraging en toestemming van de tegenstander onder vermelding van de website waarop de partij vertoond wordt.

De mededeling besluit met de verwachting dat in de toekomst waarschijnlijk geen expliciete toestemming van de tegenstander meer vereist zal zijn, maar dat het simpelweg bij de start van de toernooien tevoren aangekondigd zal worden, voor iedereen gelijk en eenduidig. Zou het dan toch nog allemaal goed komen?

TCCMB is te vinden op: <http://www.correspondencechess.com/bbs/>

Internationale invitatietoernooien

Nol van 't Riet

Eind 1966 werd in Arnhem de NBC opgericht. En nog geen drie jaar later werd, met een subsidie van het Prins Bernhard Fonds, onder de naam 'NBC Meesertoernooi' het eerste door de NBC georganiseerde internationale invitatietoernooi gestart. Op de zitting van het ICCF Presidium in Lugano in oktober 1968 was daar toestemming voor verleend.

Daarmee zijn we bij de kern van de internationale invitatietoernooien: ze worden georganiseerd door een land dat lid is van de ICCF, nadat de ICCF daar toestemming voor heeft gegeven, en aan een aantal andere lidstaten wordt gevraagd of zij één of meer spelers willen uitnodigen om aan een dergelijk toernooi mee te doen. Tot voor kort was de ICCF niet zo scheutig met het verlenen van toestemming voor deze toernooien. Ze mochten de sterkere spelers er niet van weerhouden om deel te nemen aan de Olympiaden en aan de cycli om het wereldkampioenschap. Ook moest er altijd een goede reden aangevoerd worden waarom een dergelijk toernooi georganiseerd werd. En eigenlijk werden slechts twee redenen daarbij voor legi-

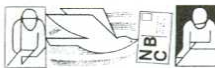
tiem gehouden: het was een jubileumtoernooi omdat een nationale bond zoveel jaar bestond (of het bondstijdschrift), of het was een herdenkingstoernooi voor een sterke speler of een bekende official die was overleden. De toestemming van de ICCF is van belang omdat het in bijna alle gevallen om toernooien gaat waarin titelnormen behaald kunnen worden. Pas de laatste jaren is dit toestemmingsbeleid behoorlijk versoepeld. Alleen al op de website van de ICCF zijn de toernooitabellen te vinden van een kleine tachtig invitatietoernooien die op dit moment aan de gang zijn.

Hoe Henk Mostert destijds de toestemming heeft verkregen voor het NBC Meestertoernooi is mij, tegen de achtergrond van het bovenstaande, een raadsel. In de notulen van Lugano wordt er ook niets over opgemerkt! Het toernooi werd gewonnen door **A den Ouden** met 8 uit 11, voor **Cor Groeneveld** en de Hongaar Sandor Brilla Banfalvi, elk met 7 punten. Daarna ging Nederland netjes in de ICCF-pas lopen. In 1976 begon het Perfors-Herdenkingstoernooi, dat in 1980 gewonnen werd door de Engelsman Keith Richardson met 9,5 uit 12, voor **Dick Smit** en de Engelsman Peter Clarke, elk met 8,5 punt. Dan volgt ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan van de ICCF het Volmac/NBC15 toernooi met een Grootmeester- en een Meestergroep. De Grootmeestergroep werd gewonnen door de oud-wereldkampioen Horst Rittner, toen nog inwoner van de DDR, met 11 uit 14. Gedeeld twee-

de werden onze landgenoten **Tjalling Wiersma** en **Gert Timmerman** met 10 punten. De Meestergroep ging met 9,5 uit 12 naar **Dick van Geet**, voor de Noor Dag Orseth met 8,5 punt, en **Bram van der Tak** die met 7,5 punt de derde plaats deelde met de Deen Anders Berggreen.

Dan volgt van 1991 tot en met 1994 het grote NBC 25 Jubileumtoernooi met maar liefst 21 deelnemers, waaronder 14 Nederlanders. Het toernooi wordt met 17,5 uit 20 gewonnen **Gert Timmerman**, voor **Joop van Oosterom** met 16 en de Duitser Achim Slotau met 14,5. Deze zelfde Soltau zien we vijf jaar later terug als hij samen met zijn landgenoot Manfred Kahn het Jubileumtoernooi NBC 30 wint met 9,5 uit 14, voor **Michiel Plomp** met 9 punten. Het toernooi is voorlopig de geschiedenis ingegaan als het laatste Nederlandse invitatietoernooi dat per post werd gespeeld. Want de twee laatste invitatietoernooien waren e-mail toernooien. Het eerste was het dubbelronde Millennium E-mail toernooi, gewonnen door Hans-Marcus Elwert uit Duitsland met 7 punten uit 10 partijen, voor Harald Tarnowiecki (Oostenrijk) met 6 en **Joop van Oosterom** met 5,5. En het tweede was het nog niet zolang geleden beëindigde Dick Smit Herdenkingstoernooi, gewonnen door **Tim Rimmel** met 7,5 uit 10, voor de Amerikaan Max Zavanelli met 7 en **Marc Schroeder** met 6,5.

Op dit moment staan er nog 28 invitatietoernooien open waar in totaal 22

Nederlandse spelers aan deelnemen, al zijn sommigen van hen al uitgespeeld, terwijl het toernooi zelf nog niet afgesloten is. Dat geldt voor **Peter Boll** en de inmiddels overleden **Dietmar Pillhock** die beiden 6,5 uit 14 scoorden in de A-groep van het Spaanse Mate Postal 25 jaar (het Spaanse tijdschrift), voor **David van der Hoeven** met 9 uit 14 in de A-groep van het Israëliësche Veinger Herdenkingstoernooi (Veinger was zelf een sterke correspondentieschaker, maar ook de echtgenoot van de Wereldkampioene Luba Kristol), voor **Arend Hotting** met 6,5 uit 8 aan bord 7 van het Interzonetoernooi 2002, voor **Ruud Maliangkay** met 7,5 uit 14 in groep A van het Afrika-Azië Uitdagingstoernooi, voor **Kier Nienhuis** met 4 uit 14 in groep B van hetzelfde toernooi, voor **Joop van Oosterom** met 10 uit 14 in het Jubileum Elite Grootmeestertoernooi ter ere van het vijftigjarig bestaan van de ICCF, voor **Henk Panman** met 8 uit 14 in het 1ste E-mail invitatie-toernooi van de Noord-Amerikaanse en Pacific Zone, voor **Michiel Plomp** met 7,5 uit 14 in de 'rode' groep van het Zwitserse Martin Christoffel Herdenkingstoernooi, voor **Henk Sarink** met 3,5 uit 14 in de 'blauwe' groep van hetzelfde toernooi en met 2 uit 13 in het Italiaanse herdenkingstoernooi voor Mario Napolitano. Deze prestaties leverden Grootmeesterresultaten op voor David van der Hoeven, Arend Hotting en Joop van Oosterom.

Meestal is het zo dat de NBC een uitnodiging krijgt van het organiserende land

om één of meer deelnemers te leveren voor een bepaald toernooi. In een enkel geval spreekt men een voorkeur uit voor een bepaalde speler, bijvoorbeeld omdat die een bepaalde relatie heeft met de organisatoren, of men vraagt om een speler die een bepaalde relatie gehad heeft met de speler waarvoor men een herdenkingstoernooi organiseert. Soms worden er ook ratingeisen gesteld, of wordt een voorkeur uitgesproken voor een bepaalde titel, of voor post- of e-mailschaak. Altijd wordt in samenspraak met de Plaatsingscommissie van de NBC gezocht naar een geschikte kandidaat. Het streven is zoveel mogelijk daarvoor in aanmerking komende spelers de kans te geven in dergelijke toernooien niet alleen mee te laten spelen, maar ook –als het even kan– deze spelers een titelresultaat te laten halen.

Inmiddels al behaalde titelresultaten door spelers die zelf nog niet uitgespeeld zijn staan op naam van: **Adri de Groot** die met 8,5 uit 15 en nog één partij open een SIM-resultaat gehaald heeft in de A-groep van het Argentijnse Carlos Maximo Portela Herdenkingstoernooi, en **Gert Timmerman** die met 4 uit 6 en nog twee partijen open een GM-norm heeft behaald in het ICCF 50 Jaar Jubileumtoernooi der Wereldkampioenen.

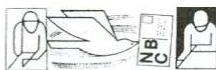
Het behalen van een titelnorm in een invitatie-toernooi kan op dit moment ook nog gebeuren met de volgende spelers: **Jeroen Frijling** die nog geen partij beëin-

digd heeft in de postgroep van het Franse herdenkingstoernooi voor André Giraudet, met **Carol-Peter Gouw** en **Michiel Plomp** in de onlangs begonnen A-groep van het Australische toernooi ter ere van het feit dat Cecil Purdy vijftig jaar geleden (in 1953) de eerste Wereldkampioen werd (omdat in dat toernooi –Theo van Scheltinga en Paul van 't Veerwerd door de Australiërs twee sterke Nederlandse grootmeesters gevraagd), met **Joop Jansen** die met 7,5 uit 11 en nog drie partijen open zowel een IM(8)- als een SIM(9)-norm kan halen in de B-groep van het Franse herdenkingstoernooi voor Jacques Jaudran, met **Jacques Kuiper** die met 6 uit 9 en ook nog drie partijen open een GM(8)-norm kan halen in de A-groep van datzelfde toernooi, met **Ron Langeveld** in het Italiaanse herdenkingstoernooi voor Alvise Zichichi dat in februari van start gaat, met **Ruud Maliangkay** die met 3,5 uit 8 en zes partijen open nog een GM(7,5)-norm kan halen in de 'gouden' groep van het hierboven al genoemde Christoffel Herdenkingstoernooi, evenals in het tijdens het laatste ICCF-Congres begonnen Tsjechische herdenkingstoernooi voor Frantisek Batik waar de GM-norm eveneens op 7,5 uit 14 ligt, met **Michiel Plomp** die met 4,5 uit 7 precies halfweg is voor de GM-norm in het gezamenlijke Canadese en Oekraïense herdenkingstoernooi van de 110de geboortedag van Foidor Bohartirchuk, met **Tom de Ruiter** (2,5 uit 5) en **Cor van Wieringen** (alle twaalf partijen nog open) die beiden nog

een IM (8,5)- en SIM (9,5)-norm kunnen scoren in het Engelse herdenkingstoernooi voor de Nederlander(!) Dik ter Haar (beiden hadden tot vlak voor zijn dood als teamcaptains nog contact met Dik), en met **Martin Vlasveld** die met 5 uit 9 en nog vijf partijen open nog een SIM (9)-norm kan halen in de A-groep van het Engelse jubileumtoernooi BFCC 40 Jaar (waarvoor hij als winnaar van het Pat Thorn Herdenkingstoernooi werd uitgenodigd).

Titelnormen zijn tenslotte niet meer weggelegd voor **Kier Nienhuis** in het Napolitano Herdenkingstoernooi (2 uit 12 en nog één open), niet voor **Tim Rimmel** in de 'rode' groep van het Christoffel Herdenkingstoernooi (waar hij –na zijn schitterende zege in het Dick Smit Herdenkingstoernooi– zeer teleurstellend niet verder wist te komen dan 2 uit 13 met nog één open), en evenmin voor **Boris Tsoukkerman** in het Russische herdenkingstoernooi voor de Let(!) Gipslis (6,5 uit 15 en één open).

Tenslotte zijn er ook nog invitatie teamtoernooien, veelal voor landen die een regionale of een linguïstische gemeenschappelijkheid hebben: de Coppa Latina, de Coppa Latina Europa Amerika, en toernooien voor landen aan de Donau, rond de Middellandse Zee toernooi, aan de Noord-Atlantische Oceaan, aan de Oostzee en voor de Noordse landen. Nederland valt hier allemaal buiten. Maar een paar jaar geleden is daar een eind aangekomen, toen er

door de ICCF ook een toernooi werd goedgekeurd voor de landen aan de Noordzee. Op dit moment speelt een Nederlands team in de tweede editie van dit toernooi. In bordvolgorde: Jos de Waard die tot dusver in zijn tien partijen

3,5 uit 6 heeft gescoord, Henk Panman 3 uit 7, Jan Vosselman 4 uit 8, John Elburg 2,5 uit 5, Bouwe Boschma 4,5 uit 6 en captain Tom de Ruiter 2 uit 9. Titelnormen zijn nog mogelijk voor Jos de Waard, John Elburg en Bouwe Boschma.

Belangstellenden gezocht voor Olympiade per post

Nol van 't Riet

Op het laatste ICCF Congres in Ostrava is een hele poos gediscussieerd over de vraag of er nog een aparte Olympiade per post moest worden georganiseerd. Veel landen waren daar tegen, omdat zij vrezen dat zij geen representatief team meer kunnen samen stellen, aangezien al hun huidige topspelers tegenwoordig per e-mail spelen. En, zo vroegen zij zich af, wat is dan nog de waarde van een dergelijk wereldkampioenschap voor landenteams, als sterke landen ontbreken of absoluut geen representatieve ploeg meer op de been kunnen brengen. Uiteindelijk is er voor gekozen nog wel een nieuwe Olympiade per post uit te gaan schrijven, die dan eind 2004 van start zou moeten gaan, maar dan wel met de volgende restricties: het aantal borden wordt teruggebracht

van zes naar vier, en de Olympiade gaat alleen daadwerkelijk van start wanneer zich tenminste 24 landen aanmelden.

Hoewel het dus nog wel even duurt, en het dus ook nog maar de vraag is of het toernooi ooit gespeeld gaat worden, wil de Plaatsingscommissie van de NBC wel graag weten of er onder de leden van de NBC voldoende belangstelling is voor deelname door spelers van tenminste M-klasse niveau. Daarbij is wel van belang om te beseffen dat het in een posttoernooi altijd is toegestaan om partijen per e-mail te spelen, wanneer beide spelers daartoe bereid zijn. Belangstellenden wordt verzocht **uiterlijk 1 juni** contact op te nemen met de voorzitter van de Plaatsingscommissie, de heer Tom de Ruiter. Zijn adres staat in het colofon.

Adler

Herdenkingstoernooi

Nol van 't Riet

Op het ICCF Congres van 1997 in Buenos Aires werd ik aangesproken door Joel Arturo Manuel Adler. Hij was de penningmeester van de Argentijnse bond LADAC. Hij sprak mij aan in het Nederlands, want hij was in Nederland geboren. We hebben een poosje zitten praten, maar waarover herinner ik me niet meer zo goed.

Wel hebben we daarna een aantal jaren contact met elkaar onderhouden. Behalve dat Joel actief was in LADAC, was hij lid van de Nederlandse gemeenschap in Argentinië. Een paar keer per jaar verscheen er van deze club ook een in het Nederlands geschreven krantje, met nieuws over Nederland en over de activiteiten van de eigen club. Joel stuurde mij altijd een exemplaar van dat krantje. Ik vond het wel aardig om te zien wat men daar aan elkaar doorgaf over Nederland (veel koninklijk huis, ook al 'bestond Maxima toen nog niet'), en op welke manier men daar in den vreemde met elkaar om bleef gaan.

Daar kwam allemaal een eind aan toen Joel een paar jaar geleden overleed.

Joel Adler

Op het ICCF Congres van 2003 in Ostrava gaf LADAC aan toestemming aan de ICCF te willen vragen om een Joel Adler Herdenkingstoernooi te organiseren: een toernooi per e-mail, met 13 of 15 spelers, categorie X of XI, en start in september 2004. Omdat ik wist dat Joel Adler een Nederlandse achtergrond had, ben ik direct in gesprek gegaan met de Argentijnse gedelegeerde Hector Tepper. Want ik dacht: ik moet proberen daar een flink aantal Nederlandse spelers aan deel te laten nemen. Tepper bood aan het toernooi gezamenlijk te gaan organiseren. Daar ben ik natuurlijk positief op ingegaan.

De vraag is nu: wie van de NBC-leden zou graag aan dit toernooi deel willen nemen? Ik denk dan in eerste instantie aan spelers met een rating boven de 2450 (teneinde de gewenste categorie te halen). En daarnaast zou het ook heel aardig zijn als er door de speler een link gelegd kan worden met Adler of met Argentinië. Spelers die zich hierdoor aangesproken voelen, verzoek ik op niet al te lange termijn hierover contact met mij op te nemen.

Thema-toernooien in een notedop (3)

Jelle van den Braak

In 2004 zijn er weer verschillende thematoernooien te spelen. We hebben u er in vorig nummers al op gewezen. Hieronder volgen de schema's die bij de komende thema's horen. Let u goed op de datum van inschrijving.

Onder de schema's volgen wat theoretische beschouwingen en voorbeeldpartijen. De redactie wenst u veel genoegen met de thema's.

Post-thematoernooien 2004

Thema 4: Benoni

Vulture Variation, A56:

1. 4244 7866 2. 3234 3735 3. 4445 2725
4. 3425 1716 5. 2526

Inschrijven tot 15.03.2004; start 01.05.2004

Thema 5: French

Winckelmann-Reimer Variation, C15:

1. 5254 5756 2. 4244 4745 3. 2133 6824
4. 1213 2433 5. 2233 4554 6. 6263

Inschrijven tot 15.04.2004; start 01.06.2004

Thema 6: King's Indian, E71:

1. 4244 7866 2. 3234 7776 3. 213 6877
4. 5254 4746 5. 8283

Inschrijven tot 15.05.2004; start 01.07.2004

Thema 7: Pirc Defence

Czech Variation, B07:

1. 5254 4746 2. 4244 7866 3. 2133 3736

Inschrijven tot 15.07.2004; start 1.09.2004

Thema 8: Italian Game, C53:

1. 5254 5755 2. 7163 2836 3. 6134 6835
4. 3233

Inschrijven tot 15.08.2004; start 01.10.2004

Thema 9: Queen's Indian, E12:

1. 4244 7866 2. 3234 5756 3. 7163 2726
4. 1213

Inschrijven tot 15.09.2004; start 01.11.2004

Thema 10: King's Gambit

Van Walthoffen Variation, C30:

1. 5254 5755 2. 6264 6835 3. 4185

Inschrijven tot 15.10.2004; start 01.12.2004

E-mail-thematoernooien 2004

Thema 4: Ruy Lopez

Open Variation, C80-C83

1. 5254 5755 2. 7163 2836 3. 6125 1716
4. 2514 7866 5. 5171 6654

Inschrijven tot 01.03.2004; start 01.04.2004

Thema 5: Sicilian Defence

Keres Attack, B81

1. 5254 3735 2. 7163 4746 3. 4244 3544
4. 6344 7866 5. 2133 5756 6. 7274

Inschrijven tot 01.04.2004; start 01.05.2004

Thema 6: Alekhine Defence, B02-05:

1. 5254 7866

Inschrijven tot 01.05.2004; start 01.06.2004

Thema 7: Grünfeld Defence

Seville Gambit, D87:

1. 4244 7866 2. 3234 7776 3. 2133 4745
4. 3445 6645 5. 5254 4533 6. 2233 6877
7. 6134 3735 8. 7152 2836 9. 3153 5878

10. 5171 3874 11. 6263 3615 12. 3467
Inschrijven tot 15.05.2004; start 15.06.2004

Thema 8: Trompowski Opening, A45:

1. 4244 7866 2. 3175 6654
Inschrijven tot 01.06.2004; start 01.07.2004

Thema 9: Göring Gambit, C44:

1. 5254 5755 2. 7163 2836 3. 4244 5544
 4. 3233
Inschrijven tot 01.08.2004; start 01.09.2004

**Thema 10: Sicilian Defence
 Moscow Variation, B51:**

1. 5254 3735 2. 7163 4746 3. 6125
Inschrijven tot 01.09.2004; start 01.10.2004

Thema 11: Lisitsin Opening, A04:

1. 7163 6765 2. 5254 6554 3. 6375 4745
Inschrijven tot 01.10.2004; start 01.11.2004

Thema 12: 12: Grob Opening, A00:

1. 7274
Inschrijven tot 01.11.2004; start 01.12.2004

Nogmaals Benoni Vulture

Jaques Vermeulen

V Bagirov-C Hansen

A57; Amsterdam OHRA-A; 1989
 1 d4 ♟f6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 c×b5 a6 5 b6

Een beproefde positionele lijn, waarin wit hoopt veld c4 te kunnen gebruiken en eventueel een aanval door het midden kan beginnen.

5... ♖×b6

Een vreemde voortzetting en naar mijn mening al een fout. Zwart heeft echter veel scherpere voortzettingen in 5...e6 of 5...d6. Pion b6 kan in de laatste variant beter met een paard genomen worden. (De voortzetting 5...d6 is bijvoorbeeld al voorgekomen in de partij Van Wely-Ivanchuk, Praag 2002, waarin wit voortzette met 6 ♖c3 Na 6 g6 7 e4 ♗g7 8 ♟f3 0-0

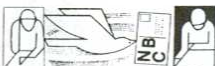
Goed is ook 8 ♟bd7 9 a4 a5! 10 ♗e2 0-0 11 0-0 ♟xb6 met onduidelijk spel) 9 ♖b3 ♗b7 10 ♟d2 a5 11 ♗e2 ♟bd7 12 ♟a4 ♗e8 13 0-0 e6 met een onduidelijke stelling.

6. ♟c3 d6

Mogelijk is ook het fianchettoeren van de koningsloper met 6...g6 en ook hier komt de flankopmars 7 a4 in aanmerking. Na 7...a5 8 e4 d6 9 f4 ♗g7 volgt sterk 10 ♗b5+! ♟fd7 11 ♟f3 0-0 12 ♖e2 (Sterk is hier 12 0-0 gevolgd door de manoeuvre ♟f3-d2-c4, met aanval op de zwarte dame.) 12...♟a6 13 0-0 ♟b4 14 e5 dxe5 15 fxe5 ♗a6 16 ♗f4 ♗xb5 17 axb5 c4+ 18 ♖h1 ♟d3 19 ♗g3 e6 met ongeveer gelijke kansen in, Shirov-Alterman, Ivano-Frankowsk 1988.

7 e4

Na 7 ♟f3 maakt wit eerst zijn ontwikkeling af voordat hij zijn paard naar c4 brengt, of zijn a-pion speelt. 7...g6 8 ♟d2 ♗g7 9 e4 0-0 10 ♟c4 ♖c7 11 a4 ♟bd7 12 ♗e2 ♟b6 13 ♟a3 ♗b7 14 0-0 met ongeveer gelijke kansen.

7...g6

8 a4

Wit kan beter eerst zijn ontwikkeling afmaken met 8 f3 g7 9 e2 0-0 10 d2 bd7 11 0-0 (Mogelijk is ook direct 11 c4 wc7 12 f4 ! Wit heeft de ideale opstelling bereikt. De loper is net op tijd ontwikkeld zodat wit d7-b6 kan beantwoorden met c4-e3 . 12... b6 13 e3 b7 14 0-0 ad8 15 a4 wh8 16 a5 c8 17 c4 d7 18 wd2 a7 19 e3 b8 20 g5 met iets beter spel in A Shabalov-K Miton, Moscow 2002.) 11... wc7 12 a4 b8 13 a5 . Nu is wit gereed om het paard naar c4 te spelen.

A) 13... e8 om het paard actief te laten worden op de damevleugel: 14 c4 b4 15 d2 wa7 ?! Een wat vreemde zet.

Een betere mogelijkheid is 15... b8 Na 16 a4 speelt zwart 16... e6 en krijgt na 17 ab6 xb6 18 axb6 wd8 geen ongunstig spel.

16 a4 b7 17 ab6 c7 18 g4 a8 19 xc8 (Seirawan speelde in Amsterdam 1995 tegen Shirov echter 19 xa8 ? wa8 20 xd7 xd7 en kon remise houden.) 19... xc8 20 c3 een goed spel;

B) Zwart kan ook 13... e6 spelen, om het

witte centrum aan te tasten. Na 14 dxe6 fxe6 15 c4 e8 16 f4 d4+ dringt er een zwarte toren de witte stelling binnen: 17 e3 xe3+ 18 xe3 xb2 met ongeveer gelijke kansen;

C) 13... e8 Zwart heeft hier nog een paar goede voortzettingen: 14 c4 b4 15 d2 e5 ? Zwart begint een verkeerd plan. (Noodzakelijk is 15... h6 16 wc1 om het binnenkomen van de witte dame op h6 tegen te gaan met 16... wh7 met onduidelijk spel.) 16 xe5 dxe5 (Aqui West se da cuentadel error al jugar la imposible 16... e5) 17 wc2 e6 18 dxe6 xe6 19 d5 ! maakt een belangrijke verdediger onschadelijk, aldus de correspondentiepartij R Berdichesky-J West, 1997.

8... g7 9 a5 wd8 10 c4

Een alternatief is het meer verdedigende 10 e2 0-0 11 f3 met het idee het paard van f3 via d2 naar c4 te brengen, alwaar het op b6 goede zaken kan doen.

10...0-0 11 f3

Te proberen valt 11 f4 om e4-e5 voor te bereiden en daarmee een sterk centrum te behouden...Natuurlijk kan zwart dit plan dwarsbomen met 11... e5 12 f3 exf4

13 ♖xf4 ♜e8 met onduidelijk spel.

11... ♗g4

Goed is ook 11... ♖bd7 om de controle over het veld e5 te vergroten.

12 h3 ♖xf3 13 ♜xf3 ♖bd7 14 ♜e2 ♖e5!

Dit is een interessant pionoffer.

15 ♖xa6

Zwart krijgt hiermee alsnog een open a-lijn.

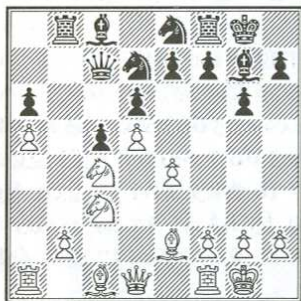
15... ♜c7 16 0-0 c4 17 ♖b5 ♜xa5 18 ♜xa5 ♜xa5 19 ♖xc4 ♜b4

En zwart won de partij in 40 zetten. 0-1

R Vera,R (2547)-B Belotti (2441)

A57; Italy (2); 1999

1 d4 ♖f6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 cxb5 a6 5 b6 d6 6 ♖c3 ♜xb6 7 ♖f3 g6 8 ♖d2 ♖bd7 9 e4 ♜c7 10 ♖e2 ♖g7 11 0-0 0-0 12 a4 ♜b8 13 a5 ♖e8 14 ♖c4

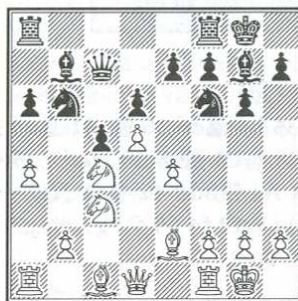

14... ♜a7 15 ♖g5 f6 16 ♖e3 ♖c7 17 ♖a4 f5 18 exf5 ♜xf5 19 ♖g4 ♜xd5 20 ♖e6+ ♖xe6 21 ♜xd5 ♖f6 22 ♜d1 ♜b4 23 ♖ab6 ♜b7 24 ♖d2 ♜b5 25 ♜e1 d5 26 ♖xc8 ♜xc8 27 ♖b6 ♜c6 28 ♜c1 ♖e4 29 ♖c3 d4 30 ♖d2 ♜xb2 31 ♖c4 ♜b5 32 ♜f3 1-0

D Gurevich (2470)-J Benjamin,J(2530)

A57; Philadelphia (4), 1990

1 d4 ♖f6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 cxb5 a6 5 b6 d6 6 ♖c3 ♜xb6 7 e4 g6 8 ♖e2 ♖g7 9 ♖f3 0-0 10 0-0 ♖bd7 11 ♖d2 ♜c7 12 a4 ♖b7 13 ♖c4 ♖b6

14 ♖a3 ♜ae8 15 ♖f4 e6 16 ♖c4 ♖xc4 17 ♖xc4 exd5 18 ♖xd5 ♖xd5 19 ♖xd5 ♖xd5 20 ♜xd5 ♜e6 21 ♜ad1 ♖d4 22 b4 ♜fe8 23 ♜h1 ♜b6 24 f3 ♜xb4 1/2-1/2

A Shabalov (2606)-K Miton (2521)

A57; Moscow Aeroflot op Moscow (3), 2002

1 d4 ♖f6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 cxb5 a6 5 b6 d6 6 ♖c3 ♜xb6 7 ♖f3 g6 8 ♖d2 ♖g7 9 e4 0-0 10 ♖e2 ♖bd7 11 ♖c4 ♜c7 12 ♖f4 ♖b6 13 ♖e3 ♖b7 14 0-0 ♜ad8 15 a4 ♜h8 16 a5 ♖c8 17 ♖c4 ♖d7 18 ♜d2 ♖a7 19 ♖e3 ♜b8 20 ♖g5 ♜fe8 21 f4 ♖c8 22 e5 f6 23 ♖h4 dxe5 24 ♖c4 exf4 25 d6 exd6 26 ♖d5

- Zie diagram op de volgende pagina

26... ♜d8 27 ♖xd6 ♜f8 28 ♖xf4 ♖e5 29 ♖f2 ♖b5 30 ♖xb5 ♜xb5 31 ♜fd1 ♜b8 32 ♖xc5 ♖g4 33 ♜e1 ♜d7 34 h3

Stand na 26. ♖d5

34 ... ♙f3 35 b4 ♙c6 36 ♖ad1 ♙a4 37 ♖c1 ♙c6 38 ♗e3 ♖g8 39 ♖cd1 g5 40 ♖h5 g4 41 h4 ♖bd8 42 ♗f4 ♖gf8 43 ♖d4 ♖g6 44 ♗f2 f5 45 ♖xg7 ♗xg7 46 ♖xf5 g3 47 ♗e3 1-0

M Mitkov, M (2401)-Z Stanojoski (2455)

A57; Gevgelija ch 11th Gevgelija (5); 2002

1 d4 ♖f6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 cxb5 a6 5 b6 ♗xb6 6 ♖c3 d6 7 e4 g6 8 ♖f3 ♙g7 9 ♙e2 0-0 10 ♖d2 a5 11 ♖c4 ♗c7 12 ♙f4 ♙a6 13 0-0 ♖bd7 14 h3 ♖fb8 15 ♖b1 ♖b4

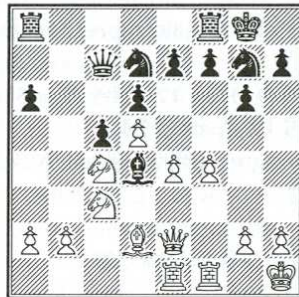

16 b3 a4 17 ♗c2 axb3 18 axb3 ♖e8 19 ♙d2 ♖bb8 20 f4 ♖a7 21 ♖ch1 ♖ba8 22 ♖fe1 ♖b6 23 ♙d3 ♗d8 24 e5 ♙b7 25 ♖xb6 ♗xb6 26 ♙dc4 ♗d8 27 b4 1/2-1/2

S Conquest (2596)-N Brunner (2238)

A57; France chT France (6 5); 2002

1 d4 ♖f6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 ♖f3 g6 5 cxb5 a6 6 b6 d6 7 ♖c3 ♗xb6 8 e4 ♙g7 9 ♙e2 0-0 10 0-0 ♙g4 11 ♖d2 ♙xe2 12 ♗xe2 ♖bd7 13 f4 ♖e8 14 ♖c4 ♗c7 15 ♙d2 ♙d4+ 16 ♖h1 ♖g7 17 ♖ae1

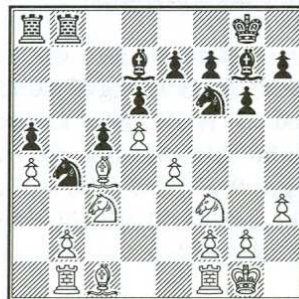

17...e6 18 e5 dx5 19 fx5 exd5 20 ♖xd5 ♗d8 21 ♗e4 ♖a7 22 ♙e3 ♖f5 23 ♖vx5 gx5 24 ♗wx5 ♙ux3 25 ♖vx3 ♗h4 26 ♖d6 f6 27 e6 ♗d4 28 ♖e7+ ♖h8 29 ♗wh7+ ♖xh7 30 ♖h3+ 1-0

S Dobai (2118)-A Barva (2354)

A57; Miskolc op Miskolc (9); 2001

1 d4 ♖f6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 cxb5 a6 5 b6 ♗xb6 6 ♖c3 d6 7 e4 g6 8 ♖f3 ♙g4 9 ♗a4+ ♙d7 10 ♗b3 ♗b4 11 ♙c4 ♙g7 12 0-0 0-0 13 h3 a5 14 a4 ♗xb3 15 ♙xb3 ♖a6 16 ♙c4 ♖fb8 17 ♖b1 ♖b4

18 ♖e1 ♖e8 19 ♗d2 ♖c7 20 b3 e6 21 d×e6 f×e6 22 ♖d3 ♗d4 23 ♖×b4 a×b4 24 ♖e2 d5 25 ♖×d4 d×c4 0-1

G Kasparov-W Runkel

A57; Hamburg; 1985

1 d4 ♖f6 2 c4 c5 3 d5 b5 4 c×b5 a6 5 b6 ♖×b6 6 ♖c3 d6 7 a4 g6 8 a5 ♖c7 9 e4 ♗g7 10 ♗c4 0-0 11 ♖ge2 ♖bd7 12 f4 ♗e8 13 0-0 ♖f8 14 h3 ♗b8 15 ♖d3 e6 16 ♗×a6 e×d5

17 e×d5? c4 18 ♗×c4 ♗f5 19 ♖d1 ♖×c4 20 ♗a4 ♖c5+ 21 ♖h1 ♖e4 22 ♖×e4 ♗×e4 23 ♖c3 ♗×c3 24 b×c3 ♖×c3 25 ♗a3 ♖c4 0-1

Göringgambiet

AC van der Tak

Oude romantiek met het pionoffer

1 e4 e5 2 ♖f3 ♖c6 3 d4 e×d4 4 c3

Op grootmeesterniveau wordt het gambiet niet meer gespeeld, maar tot op de huidige dag hebben correspondentie-spelers er zich mee bezig gehouden. Dick Smit schreef er in 1973 een boek over,

maar anno 2004 wordt de opening in de grote theorie werken niet meer serieus behandeld. In het onlangs uitgekomen boek *Danish Dynamite* van Karsten Müller en Martin Voigt (Russell Enterprises, USA, 2003) krijgt het gambiet echter met 50 bladzijden uitgebreid aandacht.

In Nunn's *Chess Openings* (1999), een gezaghebbend werk dat in kort bestek alle openingen behandelt, worden drie varianten gegeven die alle tot beter spel voor zwart leiden:

1): 4...d5

zwart weigert de pion

5 e×d5 ♖×d5 6 c×d4 ♗g4 7 ♗e2 ♗b4+ 8 ♖c3 ♗×f3 9 ♗×f3 ♖c4 10 ♖b3 ♖×b3 11 a×b3 ♖ge7;

2): 4...d×c3 5 ♗c4 c×b2 6 ♗×b2 d6 7 0-0 ♗e6 8 ♗×e6 f×e6 9 ♖b3 ♖d7 10 ♖g5 ♖d8 11 f4 ♖f6;

3): 4...d×c3 5 ♖×c3 ♗b4 6 ♗c4 d6 7 ♖b3 ♖e7 8 0-0 ♗×c3 9 b×c3 ♖f6 10 e5 ♖×e5 11 ♖×e5 d×e5.

Dat ziet er weinig aanmoedigend uit! Maar wit behoeft nog lang niet te wanhoppen, op allerlei momenten zijn versterkingen mogelijk. Een paar voorbeelden. Wat betreft variant 1 geven Müller en Voigt in hun boek bladzijden vol analyses en praktijkvoorbeelden, waaruit kan blijken dat de stelling na 11...♖ge7 inderdaad naar beter spel voor zwart tendert. Maar op de 10de zet kan wit misschien sterker 10 ♗xc6+ spelen, bijvoorbeeld:

10...b×c6 11 ♖e2+ ♖×e2+ 12 ♖×e2 ♖e7 13 ♗c3 0-0-0 14 ♖d3!? c5 15 ♖c4 ♗×c3 16 b×c3 c×d4 15 ♗×d4 ♖c6 18 ♗e3

remise, Parnenzini-Hedrer, correspondentie 1995; volgens Müller en Voigt kan 18 ♖he1 een versterking zijn, wit lijkt een fractie beter te staan.

2): Müller en Voigt gaan na 11...Pf6 verder met

12 f5!? e5 13 ♗c3 h6 14 ♗e6 c6 15 ♖ac1!

een versterking op de in Smits boek gegeven partij E Szabo-Kocsis, correspondentie, 1970: 15 ♖ad1?! ♗xe6 16 fxe6 ♗c7 17 ♗h1 ♗e7 met voordeel voor zwart

15...♗xe6 16 fxe6 ♗d8 17 ♗d5 ♗xd5

18 exd5 ♗b6+ 19 ♗xb6 axb6 20 ♖f7

'en wit heeft een gevaarlijke activiteit'.

3): Inderdaad heeft zwart na 11...dxe5 de beste vooruitzichten. In Holthuis-Hendriks, correspondentie, 1985/86, K/15, volgde

12 ♗a3 c5 13 ♗b5+ ♗f8 14 f4 e4!? 15 f5 b6!? 16 ♖ad1 ♗b7 17 ♗c1 e3 18 ♖de1 ♗g4

met voordeel voor zwart In plaats van 9 bxc3 kan wit echter waarschijnlijk sterker 9 ♗xc3!? spelen, een suggestie van Emms, door Müller en Voigt overgenomen en verder uitgewerkt. Na bijvoorbeeld 9...Nf6 10 ♖e1 ♗e5 11 ♗b5 c6 12 ♗xe5 cxb5 13 ♗f3 0-0 14 ♗g5 heeft wit voor zijn pion een gevaarlijk initiatief.

Kortom: er valt nog van alles te ontdekken.

Aljechin-verdediging

Anno 2004 geldt na

1 e4

de provocerende Aljechin-zet

1...♗f6

als enigszins verdacht In vroeger jaren werd met voorliefde het Vierpionnenspel toegepast:

2 e5 ♗d5 3 d4 d6 4 c4 ♗b6 5 f4

maar na

5...dxe5 6 fxe5 ♗c6 7 ♗e3 ♗f5 8 ♗c3 e6 9 ♗f3

en nu 9...♗e7 gevolgd door... f6, of 9...♗d7 of 9...♗b4 kon zwart -mits hij zijn huiswerk gedaan had, want de stellingen zijn hyperscherp en een kleine onnauwkeurigheid kan fataal zijn- op goed tegenspel rekenen.

De neergang van de populariteit van de Aljechin verdediging begon toen de witspelers het rustig gingen spelen met

2 e5 ♗d5 3 d4 d6 4 ♗f3

De klassieke variant

4...♗g4 5 ♗e2 e6 6 0-0 ♗e7 7 c4 ♗b6 8 ♗c3 0-0 9 ♗e3 d5

voldeed niet meer toen ontdekt werd dat na

10 c5 ♗xf3

de zet

11 gxf3!

heel sterk is:

11...♗c8 12 f4

en het grote overwicht aan terrein plus de mogelijkheden langs de g-lijn geven wit duidelijk de beste kansen.

Ook de Alburk Variant

4...g6

heeft niet helemaal voldaan: na

5 ♖c4! ♗b6 6 ♖b3 ♗g7 7 a4

is 7...dxe5!? 8 a5 ♗d6d7 9 ♗xf7+ ♗xf7 10

♗g5+ ♗g8 11 ♗e6 ♗e8 12 ♗xc7 ♗d8 13

♗xa8 exd4 een interessante en waar-

schijnlijk speelbare mogelijkheid (zie mijn survey in New in Chess Jaarboek 63), maar

7 ♗e2

lijkt sterker; na 7...0-0 8 a4 a5 9 h3 ♗c6 10

0-0 dxe5 11 dxe5 ♗d4 12 ♗xd4 ♗xd4 13

♗e1 staat zwart niet echt slecht, maar een

duidelijke weg naar gelijk spel is nooit gevonden, met 13...e6 noch met 13...♗d7,

13...♗e6 of 13...♗f5.

Regenwoordig probeert men het met

4...dxe5 5 ♗xe5

en nu

5...g6 -+f 5...c6

Zwart zorgt voor een stevige stelling en zal proberen later met ...c5 actief te worden. In het boek van Davies, *Alekhine's Defence* (2001), alsmede de survey van Bosch in New in Chess Jaarboek 64 zijn naast interessant partijmateriaal belangwekkende beschouwingen omtrent de aard van de stelling te vinden.

Verder is er voor de heldhaftigen onder ons nog de zet

4...♗c6!?!/?!

Na het pionoffer

5 c4 ♗b6 6 e6 fxc6 7 ♗g5

Of ook 7 h4, of 7 ♗d3, of 7 ♗e3 krijgt wit kansen, maar misschien kan zwart op de been blijven. Zonder een goede documentatie kunt u met zwart deze variant echter niet spelen.

Kings of TCCMB

Arend Hotting

In de Champions league EM-CL-Q12 heeft Arend Hotting met zijn team Kings of TCCMB de eerste plaats behaald. Dit team heeft zich dus geplaatst voor de finalepoule A, wellicht het enige Nederlandse, ik ben niet op de hoogte van de andere prestaties.

Voor Hotting persoonlijk was de score 65% dus dat zal waarschijnlijk in de finalepoule wel beter moeten, maar hij is toch tevreden hiermee want zijn score is haast altijd 65/70 % dus voor hem is het een goed toernooi.

Vraag en aanbod

In deze rubriek kunnen leden van de NBC een oproep doen. De oproep mag geen commerciële bedoeling hebben en er moet altijd de naam van de afzender in staan.

Schaakmotiefzegels

Ik ben pas gestart met het verzamelen van postzegels, met daarop iets wat met schaken te maken. Als u dergelijke zegels heeft en u wilt die eventueel aan mij overdoen, wilt u dat dan per e-mail laten weten hoe ik in het bezit van uw zegels kan komen. Bij voorbaat dank voor uw moeite.

Chris Driessen

(c.driessen@hccnet.nl).

Aan zet: Boris Tsoukkerman

Een schakende violist

Jelle van den Braak

In deze rubriek komt een lid van de NBC over diverse zaken, natuurlijk ook schaakzaken, aan het woord. Het is de bedoeling dat de leden elkaar zo op een ontspannen manier beter leren kennen.

Boris Tsoukkerman tref ik, zoals we afgesproken hebben, in de stationsrestaurant van het Centraal Station in Amsterdam. Makkelijk voor mij, dan hoef ik niet per openbaar vervoer door te reizen naar Enschede waar hij woont en prettig voor hem want hij kan na afloop bij een vriend op bezoek. Boris is een aangename verteller die veel kan zeggen met weinig woorden. Boris Tsoukkerman is in 1947 in Moskou geboren. Sinds 1991 woont hij in Enschede. Hoe dat komt vertelt hij in dit interview.

Boris ging, als iedereen, naar school. Hij zegt, dat het Russische schoolsysteem van toen niet te vergelijken is met het Nederlandse systeem (van tegenwoordig). Tegelijk met zijn 'gewone' schoolopleiding volgde hij een opleiding aan de muziekschool, het muziekcollege en tenslotte aan het conservatorium. 'Mijn vader,' zegt Boris, 'zag kennelijk wat in me, op muzikaal gebied en stuurde me daarom naar die muziekschool. Ik vond die muzikale opleiding leuk.' Boris is violist geworden bij het USSR State Symphony Orchester. 'Schrijf die naam maar in het Engels op.'

Boris zijn ouders waren geen schakers. Zijn vader kende de regels van het

schaakspel wel enigszins, maar 'absoluut niet goed. Ik herinner me dat mijn vader een keer gezegd heeft, dat je een loper maar het beste op de grote diagonaal (a1-h8 of h1-a8) kon zetten, omdat je dan kans had de toren van je tegenstander te slaan. Op dat niveau schaakte hij.'

'Echt schaken heb ik dus niet van mijn ouders geleerd, dat heb ik geleerd van mijn halfbroer, Mark Weinstein, die 16 jaar en een dag ouder was dan ik. Mark was mijn eerste schaakleraar. Wij hadden dezelfde moeder, maar een andere vader. De vader van mijn halfbroer heette Naum (of Naoem) Weinstein. Hij was schaakkampioen van de Krym in de jaren '20 en had de eerste categorie.

Schaakschakeringen

Niemand van de schakers van de oude generatie (in Rusland en de Oekraïne) kent zijn naam zelfs! Zijn partijen zijn er ook niet meer. Je hoeft er niet naar te zoeken, het baat gewoon niets.'

Voor de oorlog bestond het Elosysteem nog niet. Maar bij het schaken was natuurlijk wel een indeling op sterkte. Mijn halfbroer schaakte, net als zijn vader in de eerste categorie. De eerste categorie van toen is vergelijkbaar met de meester-titel van tegenwoordig.

Naum Weinstein is destijds in Rusland opgepakt, heeft in de gevangenis gezeten en is kort daarna in een concentratiekamp omgekomen of overleden. 'Hoe of waaraan weten wij niet. Hij was absoluut

onschuldig aan wat-dan-ook!' zegt Boris fel. 'Het was de tijd van Stalin.' Verder zegt hij er niets over.

Boris zijn schaakontwikkeling kwam heel langzaam op gang. Hij had voor correspondentieschaken meer tijd dan voor bordschaken. Openingen bestudeerde hij thuis uit de boeken, analyseren van partijen deed hij in de Moskouer metro, met een klein opvouwbaar schaakspel waar je de stukken in gleufjes moet steken, als hij op weg was van huis naar de orkestrepities en op de terugweg naar huis. Dat waren ritten van ongeveer 20 minuten. 'Op die manier heb ik toch maar de halve finale van het WK bereikt!'

Waarom is Boris van Rusland naar Nederland gegaan? En waarom naar Nederland?

'Het was puur toeval dat ik in Nederland terecht ben gekomen,' zegt Boris. 'Het was de tijd van de perestrojka. Maar ik was bang voor antisemitisme, dat was de reden dat ik uit Rusland weg wilde. Ik wilde oorspronkelijk naar Israël. Het USSR State Symphony Orchester, waar ik in speelde maakte een tournee door Nederland. Ik heb proefgespeeld bij het Orkest van het Oosten zonder dat iemand uit het Russische orkest er van af wist. Ze wisten ook niet, dat ik uit Rusland weg wilde. Daar sprak ik natuurlijk nooit over. En ik ben bij het Orkest van het Oosten aangenomen. Als de tournee naar een ander land was geweest had ik nu misschien niet in Nederland gewoond.'

'Waarom is correspondentieschaken leuk?' Ik wil het graag weten, dat is één van de redenen dat ik Boris interview. 'Ik vind het,' zegt hij, 'de mooiste vorm van schaken. Ik zal het zo uitleggen: Bij atletiek is de 100 sprint te vergelijken met snelschaken, de 5 of desnoods de 10 km is dan het gewone bordschaak en de marathon, de mooiste vorm van atletiek, is correspondentieschaken. De emoties die dit schaken bij mij oproepen zijn vergelijkbaar met de emoties die ik heb als ik viool speel: de vinger moet exact op de goede plek op de snaar anders ontstaat een valse toon. Ik heb precies in mijn hoofd hoe het moet klinken en wat mijn eigen interpretatie is.

Je moet stellingen goed en nauwkeurig analyseren, dat kan dagen duren.'

Of ik een schaakspel bij me heb? vraagt Boris. Als ik een interview afneem heb ik altijd een oude notebook bij me. Gelukkig staat Fritz 3 er op. Het voorbeeld dat Boris geeft komt uit de partij die in het volgende nummer van Schaakschakeringen verder besproken wordt.

1 c4 c6 2 ♖c3 ♜f6 3 ♜f3 d5 4 d4 e6 5 e3 ♜bd7 6 ♙d3 dxc4 7 ♙xc4 b5 8 ♙d3 ♙b7 9 e4 b4 10 ♜a4 c5 11 e5 ♜d5 12 O-O cxd4 13 ♚e1 g6 14 ♙g5 ♗a5 15 ♚c1

En dan? 'Ik heb hier verschrikkelijk lang over nagedacht en de stelling geanalyseerd, bestudeerd. Wat was de bedoeling van deze zet en hoe reageerde ik het beste?'

15... ♙g7 16 ♜d2

'Wat moest ik doen met de dame?'

16... O-O

'Je moet het wel durven!'

17 ♜c4 ♗c7 18 ♜cb6

Boris legt uit:

'De computer geeft het zelfde antwoord bijna onmiddellijk.'

18... ♗xc1

'Geef de computer het goede antwoord: ja; is het een interessant antwoord: *nee!* Waarom niet?: de emotie is uit het spel, het mooie van zelf de zet vinden, het zelf bedenken na een week koortsachtig analyseren en dan afwachten wat de tegenstander zal gaan zetten. Ik heb precies in mijn hoofd hoe het zou moeten, wat mijn interpretatie is van deze partij. *Ik heb zelf de vinger op de snaar gezet en in mijn oren*

was de toon goed; ik heb de zet zelf bedacht en gespeeld, ik kan niet beter. De computer maakt het schaken *als interessant spel* dood, haalt de emotie en het creatieve uit het spel.'

Boris heeft met correspondentieschaken goede resultaten behaald. 'Ik ben tot ver in het WK gekomen, tot en met de 3/4 finale. Dat zeggen niet veel mensen me na.

Ik schaak tegenwoordig weinig corresponderend. Ik speel momenteel slechts één correspondentiepartij, met een Rus. Het tempo is 1 zet in 2 maanden. De Russische post werkt nog slechter, dan een paar jaar geleden, vandaar dat trage tempo. Maar als mij gevraagd zou worden mee te spelen in een Nederlands team, zou ik het misschien nog wel doen.'

Boris Tsoukkerman heeft, zoals elke schaker voorkeursopeningen. 'In de jaren '90 heb ik de 1/2 finale gewonnen met 12 uit 14 (mijn beste prestatie ooit) met de Tjigorinverdediging: 1 d4 d5 2 c4 ♖c6. Tegen 1 e4 speelde ik met zwart Alekhine: 1...♗f6. Toen Sosonko hoorde hoe ik opende, zei hij tegen me: *je bent een echte cavalierist.*'

Bordschaken bij de Enschedese schaakvereniging doet Boris nu niet veel. 'Het is er gezellig, ik kom daar meer voor gezelligheid dan om te schaken.'

'Joseph Wohl, mijn buurman die ongeveer 100 meter van me vandaan woont, heeft mee geanalyseerd aan de partij die hieronder staat afgedrukt. Joseph is

afkomstig uit de Sovjet Unie, spreekt Russisch en was vroeger een goede violist. Door al deze omstandigheden zijn wij goed bevriend geraakt. Ik wil zijn naam graag noemen. Support en hulp zijn heel belangrijk.

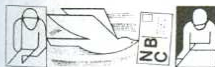
De computer zei na het torenoffer dat ik verloren stond. Nog een voorbeeld hoe weinig creatief een computer is. Maar Joseph en ik vonden toch dat computer ongelijk had. Dat was de grootste emotie in deze partij. Wij wisten de computer te overtuigen van ons gelijk. Daarom is deze partij zo mooi.

Boris Tsoukkerman-AB Joergensen

1999-2000; WC XIX 3/4 A08;

commentaar/analyse: Boris Tsoukkerman

David Bronstein, die voor mij de grootste schaker van de 20ste eeuw is, schrijft in zijn wereldberoemde boek 'Zurich-53' het volgende: 'Varianten zijn interessant als ze de schoonheid van het schaken aantonen; ze zijn nutteloos als ze de grens overschrijden van het praktische rekenvermogen van de mens; varianten zijn schadelijk als zij gebruikt worden om stellingen uit te leggen die beslist moeten worden door intuïtie, fantasie en talent.' In het commentaar bij deze partij gebruik ik veel varianten om uit te leggen wat er aan de hand is. Geloof me, het is slechts een fractie van alle varianten welke ik tijdens de partij thuis bekeken heb. Uiteraard heb ik alleen die varianten uitgekozen die de schoonheid van schaken aantonen. Kortom, ik raad u vriendelijk aan bij het naspelen van deze partij alle

varianten te bekijken en ik verzeker u dat u er veel plezier aan zult beleven.

1 e4 e6 2 d3 d5 3 ♖d2 ♜f6 4 ♜gf3 c5 5 g3 ♜c6 6 ♙g2 ♙e7 7 0-0 0-0 8 ♚e1 b5 9 e5 ♜d7 10 ♜f1 a5 11 h4 b4 12 ♜1h2 ♙a6

Tot hier is het bekend. De plannen van wit en zwart zijn duidelijk. Wit probeert een aanval te creëren op de koningsvleugel, daarbij heeft hij zwaktes nodig van de zwarte koningstelling. Vele partijen hebben aangetoond dat zwart na zijn zwakte plots in een matnet terechtkomt. Zwart speelt echter op de damevleugel en tracht met bekwaam spel het initiatief in het centrum te krijgen. De typische ideeën en manoeuvres zijn al lang bekend maar er is nog genoeg ruimte voor nieuwe ideeën.

13 h5 a4 14 h6 g6 15 a3

Mark Dvoretsky heeft in zijn boek 'De geheimen van de openingsvoorbereiding' een dergelijke positie geanalyseerd. Hij suggereert dat wit in deze stelling 15.a3 moet spelen, anders speelt zwart zelf 15...a3 met 16 b3 ♜c6-a7-b5-c3.

15...♙c7

Gewoonlijk neemt zwart hier op a3. Ik

zal u een geheim verklappen: in dat geval had ik geen 16 bxa maar 16 ♚xa3 gespeeld zodat ik niet met een zwakte op c3 kom te zitten, zelfs al kost het een tempo. De zet die Joergensen speelt is het begin van een interessant plan om de strijd van de centrumvelden, vooral d3. Maar op dat moment begreep ik dit nog niet.

16 ♜g4

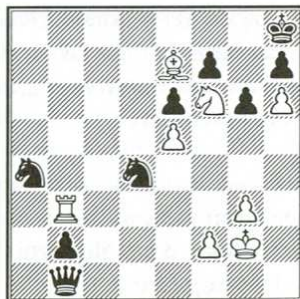
Natuurlijk moet pion e5 verdedigd worden.

16...♚fb8

Zwart doet een pion in de aanbieding. Ik besloot na lang nadenken op deze uitdaging in te gaan. Mijn intuïtie vertelde me dat ik me dat kon veroorloven, dankzij mijn druk op de zwarte koningstelling.

17 a×b4 c×b4 18 ♚xa4 ♜c5 19 ♚a1 b3 20 c4 ♜b4

Behalve 20...♜b4 heb ik ook 20...dxc4 geanalyseerd. Ik zal nu een van de vele mogelijke varianten geven, de mooiste uit de enorme overvloed aan varianten 20...dxc4 21 dxc4 ♚d8 22 ♙d2 ♜d3 23 ♚e3 ♙xc4 24 ♚xa8 ♚xa8 25 ♜d4 ♜xb2 26 ♙c1 ♜xd4 27 ♙xa8 ♜a4 28 ♙e4 b2 29 ♙b1 ♙d8 30 ♙e1 ♙d5 31 ♙xd5 ♙xd5 32 ♙b4! ♙c4 33 ♙xe7 ♙c1+ 34 ♙g2 ♙xb1 35 ♜f6+ ♙h8 36 ♚b3!

(Analyse-diagram: stelling na 36 ♚b3)

(Echter niet: 36 ♖f8 ♗f1+! 37 ♜xf1 b1=♗+ 38 ♜g2 ♘f5 39 g4 ♗b8) 36...♗e4+! De enige zet. Als 36...♙xb3 dan 37 ♖f8 ♗f1+ 38 ♜xf1 b1♗+ 39 ♜g2 ♗e4+ 40 ♗h2 met mat in 2. 37 ♙xe4 ♙xb3 38 ♙f6 er dreigt weer ♖f8. 38...♙d4 39 g4! b1♗ 40 ♖f8 ♗e4+ 41 ♙xe4 ♜g8 42 ♖g7 f5 43 ♙f6+ ♜f7 44 ♙xh7 en de witte h-pion loopt door en beslist de partij. Bent Larsen schreef ooit dat alle lange varianten verkeerd zijn Misschien dat ik nu deze fout begaan heb maar ik wou u deze variant die straalt van schoonheid niet onthouden.

21 ♖g5

Een belangrijke taak van wit is om de zwartveldige looper te ruilen door middel van ♖g5. Zonder deze sleutelzet wordt het onmogelijk om de zwarte stelling aan te tasten.

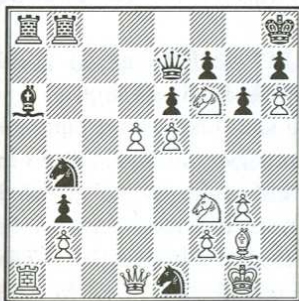
21...♙xcxd3 22 ♖xe7 ♗xe7

Als 22...♙xe1 dan 23 ♖d6 ♙xf3+ 24 ♗xf3 ♗d8 25 ♗f6 ♗xf6 26 ♙xf6+ ♜h8 27 cxd5 exd5 28 ♙xb8 ♙xb8 29 ♙xd5+-

23 ♙f6+ ♜h8 24 cxd5

Wit heeft geen tijd om de toren e1 weg te spelen: 24 ♙e3 ♖xc4 en zwart bezet het hele centrum.

24...♙xe1

25 d6!! ♙xf3+ 26 ♖xf3 ♗f8 27 ♗d2!

Als de kruiddampen zijn opgetrokken kunnen we de schade op het bord gaan beoordelen. Zwart staat een volle toren voor. Daar heeft hij echter wel zijn activiteit voor moeten inruilen. De taak van zwart is nu om de verschillende dreigingen van wit te pareren. Van nu af aan deelt wit de lakens uit. Er dreigt zowel ♖xa8 en ♙d7 waartegen zwart niet veel verdedigingsmogelijkheden heeft.

27...♙a2

Deze zet heeft volgende positieve kanten:

1. Hij verhindert de volgende variant: 28 ♖xa8 ♙xa8 29 ♗xb4;
2. Wit beheerst niet langer de a-lijn. Het nadeel van deze zet is echter dat het paard op a2 erg afzijdig staat van de velden waar het nu om draait. In een dergelijke stelling zijn er waarschijnlijk geen zetten zonder nadeel.

Natuurlijker ziet 27...♙a7 er uit. In dit geval zou ik waarschijnlijk het volgende hebben gespeeld:

28 ♗d4 ♙ab7 29 ♙xb7 ♙xb7 30 ♗e4 ♙b5

De dreiging was:

31 ♙xa6.

Behalve de zet 30...♙b5 zijn ook mogelijk:

A) 30...♙b8 31 ♗h4 ♗d8 32 ♙a4 ♙b5 33 ♙xb4 ♙xe5 34 ♙e4 g5 35 ♙xg5 ♙xg5 36 ♙b8+-

B) 30...♙a2 1 ♗f3 ♗xh6 32 d7 ♙b8 (32 ♗f8 33 ♗h1 h5 34 ♙xh5 gxh5 35 ♗xh5+ ♜g8 36 ♗g5+ ♜h7 37 ♜g2) 33 ♗xb3! ♗f8 (33 ♙d8 34 ♗b6) 34 ♙xa2 ♖b7 35 ♙d1 ♙d8 36 ♗b3 ♖a8 37 ♗a3 ♜g7 38 ♙c1 ♙xa3 39 bxa3 ♖b7 40 ♙c7 ♖a6 41 ♙e4 ♜f8 42 ♙c5 ♖b5 43 a4 ♖e2 44 ♙b7+-

31 ♗h4 ♗d8 32 ♙a4 ♙d3 33 ♙xa6 ♙xe5 34

♖e4 ♜a5 35 ♜xa5 ♗xa5 36 ♗b7

28 ♜d7 ♗d8 29 ♗f4

Met de dreiging 30 ♗xf7

28... ♙b5

Helemaal slecht zou zijn 29...f5 wegens

30 exf6 ♗xd7 31 f7

En op 29 ♖g8 had ik het volgende voor-

bereid: 30 ♜f6+ ♖h8 31 ♙xa8 ♜xa8 32

♜xh7 ♖xh7 33 ♗xf7+ ♖xh6 34 ♖g2 ♙e2

35 f3 ♙xf3+ 36 ♗xf3+-

30 ♜xb8

30 ♗xf7?? ♗xd7!+-

30 ♜xb8 31 ♗xf7 ♗f8

Als 31...♗d7 dan 32 ♗f6+ ♖g8 33 ♙d5!

♜e8 (33...exd5 34 e6) 34 ♙xb3 ♜b4 35

♜a8!+-

32 ♗c7 ♜c8

33 ♙b7! ♜d8

Als de dame genomen wordt dan

33...♜xc7 34 dxc7 ♙d7 35 ♜d1

34 ♗b6 ♙a4

Of 34...♗e8 35 ♙d5 ♜c8 36 ♙xb3 ♜c1 37

♙xe6 ♙e2+ 38 ♖h2 ♗xe6 39 ♗xb5 ♜d4 40

♗b7 ♖g8 41 d7 ♜b8 42 ♗xb8 ♗xb8 43

♜c1 ♗d8 44 ♜c8 ♙e6 45 f4 ♖g8 46 g4 ♖f7

47 ♜xd8 ♜xd8 48 f5 gxf5 49 gxf5 ♖e7 50

e6+-

35 ♜d1!

Wit heeft geen haast, het plan is om de toren via d4 naar f4 over te brengen.

35... ♙d7

Ik plaats geen uitroeptekens bij de zwarte zetten, dit is waarschijnlijk ten onrechte. Zoals u ziet kon zwart op elke zet afwijken en zou dan snel omkomen, bijvoorbeeld:

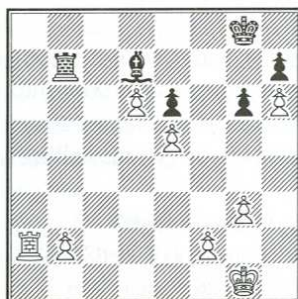
35...♜d7 36 ♜d4 ♗b8 37 ♜f4 ♖g8 38 ♙d5!

36 ♗xb3 ♜b8 37 ♗b6 ♗f3

Indien 37...♗xh6 dan 38 ♗c7+-

38 ♜a1 ♗xb7 39 ♗xb7 ♜xb7 40 ♜xa2

♖g8

Zoals u ziet heeft zwart alle directe dreigingen weten te pareren, dames weten te ruilen en een eindspel bereikt met een loper meer. Echter, de witte pionnen zijn in deze stelling sterker dan de loper. Dit wist ik te bewijzen met enkele nauwkeurige zetten.

41 ♜a8+ ♖f7 42 ♜h8 g5 43 ♜xh7+

♖g6 44 ♜e7 ♖xh6 45 g4 ♖g6

Aan de ene kant heeft zwart bijna geen zetten, althans geen nuttige. Alleen mogelijk zijn ♖h6-g6-h6 en ♗b7-a7-b7. De overgang naar het toreneindspel redt zwart niet: 45...♜xb2 46 ♜xd7 ♜b5 47 ♜d8 ♖g7 (47...♜xe5 48 ♜h8+ ♖g7 49 d7) 48

♖e8+

Aan de andere kant als zwart niets doet hoe moet wit verder komen? Het is niet zo gemakkelijk als het lijkt.

46 f3

Om over de zwarte velden met de koning naar de damevleugel te lopen in plaats van over de witte velden waar de loper de koning schaak kan geven.

46...♗h6

Zelfs met de koning op g6 kan zwart niet afwikkelen naar een toreneindspel. Als nu 46...♗xb2 dan 47 ♗xd7 ♗e2 48 ♗d8 ♗f7 49 ♗h8 ♗d2 50 ♗h6 of 46 ♗b5 47 ♗xd7 ♗xe5 48 ♗b7 ♗d5 49 d7 en wit wint door middel van het opspelen van de pion.

47 b3!!

Een van de beste zetten uit de partij op gelijke voet met 25 d6! De reden dat 47 b4 niet gaat zal blijken uit het vervolg.

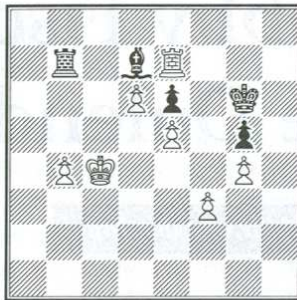
47...♗g6 48 ♗f2 ♗h6 49 b4! ♗g6

50 ♗e3 ♗h6 51 ♗d3

Nu kan de koning zich wel op een wit veld begeven, schaak op b5 is nu ongevaarlijk: 51...♗b5+ 52 Kd4 Rxe7 53 dxe7 Kg6 54 Kc5 Bd7 (54 Be8 55 b5) 55 Kd6 Bb5 56 Kxe6 Bc4+ 57 Kd7 Bb5+ 58 Kd8 Kf7 59 e6+

Stelt u zich nu voor dat in plaats van 47 b3 47 b4 zou zijn gespeeld, dan nu zou 47...Kg6 48 Kf2 Kh6 49 Ke3 Kg6 50 Kd3 Lb5+ 51 Kd4 Rxe7 52 dxe Kf7 kunnen volgen.

51...♗g6 52 ♗c4

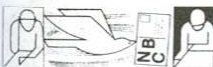
En zwart geeft het op! Omdat na 52...♗b5+ 53 ♗c5 ♗xe7 54 dxe ♗e8 56 b5 ♗xb5 57 ♗xb5 ♗f7 58 ♗c5 ♗xe7 59 ♗c6 pion e6 verloren gaat.

Nog spectaculairder is de volgende variant: 52...♗h6 53 ♗xd7! ♗xd7 54 ♗c5 ♗g6 55 ♗c6, en de witte pionnen zijn sterker dan de zwarte toren.

1-0

Als het interview bijna afgelopen is, vertelt Boris, dat hij een Russische componist, Georgy Lvovitch Catoire (deze naam hoort op z'n Frans uitgesproken te worden, omdat zijn familie van Franse afkomst was), een muziekcomponist wel te verstaan, heeft (her)ontdekt. Hoe dat in zijn werk ging is een lang verhaal, waar hij niet over uitweidt.

De muziek van Catoire wordt nu (weer) gespeeld, onder andere bij het Reizend Muziekgezelschap van de bekende Nederlandse violist Christian Bor. 'Het is bijzondere muziek.'

Bobby Fischer

De Dolende Koning

Jelle van den Braak

Hans Böhm heeft in IJsland de beroemde schaakmatch Spasski-Fischer meege maakt. Hij was aanwezig vanaf de negende partij. De tweede partij van de tweekamp is niet gespeeld, de eerste is door Fischer verloren vanwege een grote blunder. Hoe superieur Fischer was bleek uit de eindstand: 12,5-8,5. Het prijzengeld bedroeg in US-Dollars: 250.000. Dat was voor toen een ontstellend hoog bedrag. JH Donner schrijft in *Dagboek van een tweekamp* (Prisma 1558), dat de match tussen Spasski en Petrosjan in 1996 nog om 2500 Zwitserse Franken ging. Maar, schrijft Donner, de eerste prijs in het toernooi te Londen in 1851, die Anderssen won, was 400 goudpond. In die tijd kostte een pint bier een 'farthing'. 'Dat muntje was het vierde deel van een penny. Daarvan gingen er dus 960 in een Pond. Gezien vanuit het bier-oogpunt moet 400 Pond een bedrag zijn geweest van dezelfde orde van grootte als wat thans op het spel staat.'

Na de match van 1972 heeft Fischer, met uitzondering van de omstreden match tegen Spasski in 1992, die met oorlogsgelden gefinancierd is, nooit meer geschaakt.

Bobby Fischer was een misschien wel de beste schaker aller tijden. In ieder geval spreekt hij tot de verbeelding van velen. In de woorden van Jan Timman: 'Het was het verhaal van een eenzame held die een heel rijk verslaat.' In 2003 heeft de NOS een programma over Fischer gemaakt, *De Dolende Koning*, ter gelegenheid van diens zestigste verjaardag. Dit tv-programma was de aanleiding om het boek *Bobby Fischer - De Dolende Koning* te maken.

In het boek wordt (in vogelvlucht) ingegaan op het leven van Fischer. Zijn eerste partijtjes speelt hij tegen zichzelf speelt -en wint die natuurlijk. Zijn moeder

• Fischer. (Foto welwillend ter beschikking gesteld door NIC)

adverteert in een plaatselijke krant om tegenstanders en noemt hem *het schaakwonder*. Hier begint Bobby's schaakcarrière. Van kampioen van Amerika, op zijn veertiende, tot wereldkampioen.

De weg naar het wereldkampioenschap kende nog veel hindernissen. Tijdens de WK-cyclus, in het kandidatentoernooi van 1967, weigerde Fischer een afgebroken partij op zaterdag uit te spelen. Hoewel hij leidt met 8,5 uit 10 trekt hij zich terug. Voor de cyclus van het kampioenschap van 1972 had Fischer niet meegedaan aan de voorronden en had dus geen recht op deelname aan het interzonale toernooi. Maar dan staat Benkö zijn plaats aan Fischer af 'omdat ik dacht dat hij meer kans zou maken.' Het is even twijfelachtig geweest of de match van 1972 na de reglementaire overwinning van Spasski wel verder gespeeld zou worden.

Het boek volgt, aan de hand van de vele interviews die Kees Jongkind had met een aantal schaakgrootheden, waaronder Benkö, de 'opkomst van een schaakgenie'. De interviews die worden voorafgegaan door een korte beschrijving van de geïnterviewde, beslaan het grootste gedeelte van het boek, zijn persoonlijke ervaringen en het interessantste om te lezen.

Ook aan de bemoeienis van de FBI met Fischer wordt niet voorbijgegaan evenmin als aan Fischers antisemitisme. Fischer had, vanwege het schaken, contacten met Russen. De FBI dacht over die

contacten heel anders vanwege de Koude Oorlog.

Het schaakspel is aan vernieuwing toe. De laatste veranderingen zoals de rokade en het en passant slaan stammen uit de 16de eeuw, er is te veel uitgeanalyseerd. Wie de beste computer heeft wint. Fischer introduceert twee ingrijpende veranderingen: de Fischer-klok en het Fischer-randschaak. Beide worden steeds meer gebruikt en toegepast in de schaakwereld. Het randspel, waarbij de waarde van de openingsvoorbereiding wegvalt was al veel eerder bedacht en voorgesteld. Fischer is de eerste die er serieus werk van maakt. Ook bij correspondentieschaken wordt met het randschaken geëxperimenteerd. In *Schaakschakeringen 365* staat op pagina 162 een toernooiaankondiging voor zowel post als e-mailspelers voor een Fischer randomtoernooi. U kunt er dus zelf ook mee experimenteren.

Bobby Fischer - De Dolende Koning is een lezenswaardig boek met een leuke invalshoek: de interviews. Zo kom je nog eens wat te weten, niet alleen over Fischer, maar ook over zijn (voormalige) vrienden en andere schakers. Ik vind het heel jammer, vervelend eigenlijk, dat er geen register opgenomen is. Een register is makkelijk om zaken op te zoeken, die niet in de inhoudsopgave te vinden zijn.

Bobby Fischer - De Dolende Koning; Hans Böhm en Kees Jonkind; uitgegeven door Tirion Sport; ISBN 90.4390.492.9. € 16,98.

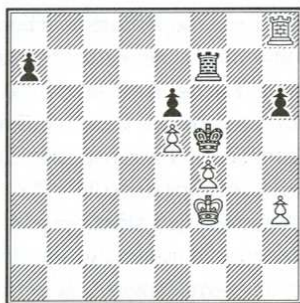

Eindspelen met torens

Toren + 3 pionnen tegen
toren + 3 pionnen (vervolg)

G van Perlo

Zoals ik u vorige keer beloofd heb begin ik deze keer met iets heel fraais.

096

Zelfs een mataanval vonden we nog in een correspondentiepartij Novak-Ryc; corr. 1978; zie diagram 096, met zwart aan zet en daar wordt door wit als volgt iets heel moois gebrouwen:

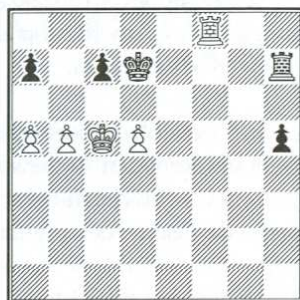
1...♖g6 2 ♜e8! ♕f5 3 h4!

Inleiding tot de mataanval, die er na 3...h5 al is: 4 ♜g8 en ♜g5 mat!

3...a5 4 h5! a4 5 ♜h8 a3 6 ♜xh6 a2 7 ♜g6 a1♖ 8 ♜g5#

Het sloot allemaal heel precies. Knap geconstrueerd vanuit de diagramstelling.

Nog een mataanval hebben we in petto en die komt uit Wismont-Zielinski; Nadole; 1995 (diagram 097):

097

1 ♜a8!

Trekt zich niets aan van zwarts dreigende h-pion. Terecht, want wit jaagt op groter wild.

1...h4 2 ♜xh6 h3 3 b6 ♕c8 4 d6!

Een dolkstoot. Wat moet zwart?

4...cxd6 5 ♖c6

is een aanvalswending die we vaker gezien hebben en waar niet veel tegen te doen valt 4...h2 kan ook al niet, want dan komt 5 ♜a8+ ♕b7 6 dxc7 en er is geen hoop meer. Zwart zou dus ook op kunnen geven, maar dat kan altijd nog. Hij probeert:

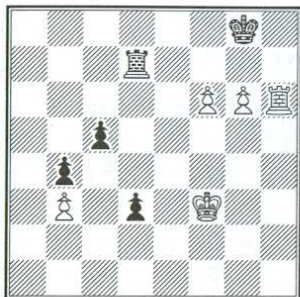
4...cxb6 5 axb6 ♜h5+ 6 ♕c6 ♕b8 7 ♜e7 ♜h8 8 d7 ♜h6+ 9 ♕b5 ♜d6

maar...

10 ♕a6

en nu toch maar opgegeven.

Technische en strategische kenmerken blijven een rol spelen. Wij blijven echter de nadruk leggen op de tactische kant en proberen u in diagram 098 (Gutman-Feustel; Randers; 1982) te verblijden met een geestige finish.

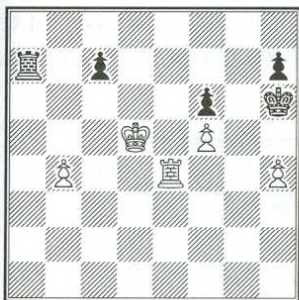
098

Ziet u wat de witspeler zag?

1 f7+! ♖g7 2 ♜h7+ ♖g6 3 f8♗+!!

Een mooie minorpromotie. Het pasgeboren veulen 'dekt' ♜h7, verjaagt de zwarte koning en veroverd ook nog even de zwarte toren.

Een glorieuzer start kan in een paardenleven toch niet gemaakt worden!

099

Bij de analyse van de afgebroken 4de matchpartij Kortsnoj-Petrosjan; match Moskou; 1971; kreeg de zwartspeler de stelling van diagram 099 op het bord en had (voor het geval dat) een ongelooflijk stukje verdedigingskunst voorbereid:

1... ♜a4!!

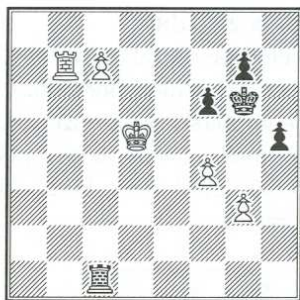
De inleiding tot een redding, gebaseerd op een patmotief.

2 ♖c6

Dat moet wel, want 2 Ke6 faalt op c7-c5. Maar nu sluit de zwarte verdediging toch, want hij heeft bij de hand:

2... ♖h5 3 ♖c7 h6!!

en verzijn maar eens iets tegen ♜xb4 met pat! Ook heel leerzaam is diagram 100 uit Romanishin-Gulko; Moskou 1976.

100

Zwart zag de zaken kennelijk optimistisch in en stuurt zijn koning het vrije veld in:

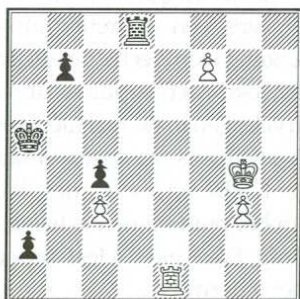
1... ♖f5?

Daar dreigen gevaren en wit brengt deze met een nogal gemene zet tot leven.

2 ♜b5!

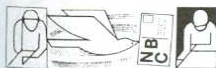
Genoeg om Gulko tot inkeer te brengen, maar een terugweg is er niet meer.

2... ♜xc7 3 ♖d6+ ♖g4 4. ♖xc7 g6 5 ♜b6 1-0

101

a b c d e f g h

Opnieuw Gulko als slachtoffer. Met leuke tactische 'Spielerei' wordt hij in diagram 101 ook al opgebracht. Het betrof daar Yermolinski-Gulko, Los Angeles 1991.

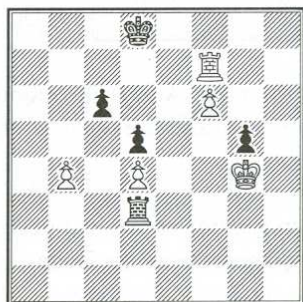
Met 1 ♖a1 is hier niets mis, maar kijkt u met de witspeler eens of u geen bloediger pijnbank kunt vinden, want dat zit erin, te weten:

1. ♜e8!!, a1 = ♔ 2. ♜x d8

en zwart heeft geen schaak, dus: 1-0.

Heel amusant, zij het niet voor Gulko.

Volgens allerlei persberichten zag computer 'Fritz' meteen, wat de witspeler miste in vd Sterren-Martens, Eindhoven 1993, diagram 102.

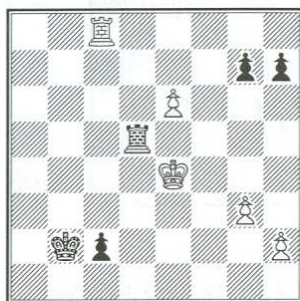

102

Met dit soort persberichten moeten we overigens niet altijd even serieus nemen, want allerlei computers doen in allerlei perskamers zoveel suggesties, dat er als vanzelf wel eens een voltreffer tussen moet zitten. Soms wordt echter in de pers de indruk gewekt, dat computers alles en de arme stervelingen in de zaal niets zien. Maar in dit geval was het echt wel raak. Wit speelde 1 ♖b7 en moest nog hard zwoegen om het punt binnen te halen. Maar wat zag Fritz hier? Heel flitsend kwam op het scherm:

1 ♜f8+ ♔d7 2 ♜c8!!

en het is over en uit.

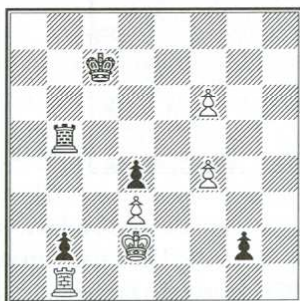
103

Alweer een torenoffer krijgen we te zien in diagram 103 uit Woitkiewicz-Krasenkov, Manilla 1998 en wel:

1... ♜d8!! 2 ♜x d8 c1 ♔

en zwart won

Deze partij was overigens ook niet te redden met: 2 ♜c7 c1 ♔ 3 ♜xc1 ♔xc1 4 ♔e5 ♔d2 5 e7 ♜a8 6 ♔e6 ♔e3 7 ♔f7 g5 en zo voorts.

104

Dan een lekkere blunder tot besluit van deze paragraaf uit de Nederlandse clubcompetitie 1994 De stelling komt uit de partij Vedder-de Zeeuw, diagram 104.

Wit is aan zet en heeft niet meer dan remise door 1 f7 ♜f5 2 ♔c2 ♜f7 3 ♜g1

Maar hij was er 'even' niet bij. Kijkt u even mee:

1 Ke??? g1Q

en vergeet het verder maar.

Volgende keer ga ik verder met paragraaf d. Toren + 4 pionnen tegen Toren+ 4 pionnen.

Met nog meer pionnen op het bord nemen de mogelijkheden en dus ook de moeilijkheden weer verder toe. We zullen starten met een voorbeeld, waarin iemand flink in de fout ging. Houd het volgende nummer van Schaakschakeringen in de gaten!

Uitslagen ICCF wedstrijden

Nol van 't Riet

Hieronder de resultaten van de Nederlandse spelers in de eindstanden van recent beëindigde internationale toernooien. Speciale aandacht voor Hans van Unen die een E-mail Meesternorm-groep won, voor Geert van der Ploeg die een voorrondegroep won van het ICCF E-mail jubileumtoernooi, voor Arno Sprinkhuizen en Toon Stuart die elk een voorrondegroep van Wereldbeker 12 resp. 13 wonnen, en voor Martin Vlasveld die het Engelse Pat Thorn Herdenkingstoernooi won. Martin speelde ook in het 1^e Noordzee Team Toernooi waarin Nederland vijfde werd. Bord 5 werd gedeeld gewonnen door Henk Panman.

In de lager regionen wonnen Bonne Faber, Piet van der Houwen en Antoon de Rooij elk een WT/O-groep, en J. de Gloppe een EM/H-groep. In de

thema-toernooien waren er zeges voor Matthie Bonte, Walter Kappelhof en Wim van Vugt (tweemaal).

LCCO6/s1 1. Slowakije 20 (28); 2. Letland 18,5; 3. Brazilië 18; 4. Rusland 12; 5/6. Frankrijk, Roemenië 11,5; 7. Joegoslavië 8,5; 8. Nederland 8; **bord 1** Carla Bruinenberg 1,5 (7); **bord 2** Ada van der Giessen 1; **bord 3** Anneke Schol - Grin 1,5; **bord 4** Heleen Schut 4

WC/25/SF/5 3/5. Marc Schroeder 6,5 (10); WC/25/SF/18 2/3. Ron Langeveld 7 (10); WC/25/SF/19 4/5. Cor van Wieringen 5,5 (10)

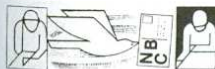
MN/64 2. Adri de Groot 7,5 (10); MN/87 10/11. Ali Oomen 3 (10)

WT/M/GT/391 11/12. Reyer de Boer 5,5 (14); WT/M/GT/392 11. Frank Peetoom 6,5 (14); WT/M/GT/394 6/7. Reyer de Boer 8 (14); WT/M/GT/399 10/12. Reyer de Boer 6,5 (14)

WT/O/9 6. P. C. M. van Leyden 1 (6); WT/O/17 1. Piet van der Houwen 6 (6); WT/O/20 1. Antoon de Rooij 6 (6); WT/O/28 2. M. C. van Berkel 4,5 (6); WT/O/31 1. Bonne Faber 5,5 (6)

EM/GMN/1 8/9. Arend Hotting 4 (10)

EM/MN/42 4/6. Jan Verleur 5,5 (10); EM/MN/45 1. Hans van Unen 7 (10)

EM/M/148 5/6. H. L. L. van Dijk 5,5 (10);
EM/M/177 11. Frank Peetoom 0,5 (10);
EM/M/178 11. Rieken Jongman 2,5 (10);
EM/M/180 4. Bouwe Boschma 6 (10);
EM/M/201 4/5. Paul Hoogervorst 5,5 (10);
EM/M/202 3/5. Jan Willem Schoonhoven 5,5 (10);
EM/M/206 6/8. Orelino Cafferata 3,5 (9);
EM/M/207 7. Johan Dopper 3,5 (10);
EM/M/216 6. Jan Bart van Daatselaar 5,5 (10)

EM/H/92 5. Vojo Zelovic 2,5 (6); EM/H/102 1.
J. B. H. de Gloppe 5 (6); EM/H/103 4. Alex-
ander van Embden 3,5 (6); 6. Matthie Bonte
1,5 (6); EM/H/105 5. A. H. L. Bijtelaar 2 (6);
6/7. Jo Rooijackers 1,5 (6)

EM/O/135 4. Ruud Wenink 3,5 (6);
EM/O/143 5. Jaap Niewold 2,5 (6)

World Cup 12/p1 1. Arno Sprinkhuizen 9,5
(10); World Cup 12/p21 4. Henk Schulenberg
6 (10); World Cup 12/p48 7/8. Pieter
Spienberg 4,5 (10); World Cup 12/p49 9.
Wim Velker 2,5 (10)

World Cup 13/ep33 1. Toon Stuart 8 (9)

TG/1/94/F 1. Walter Kappelhof 8 (10)

TT/9/91/F 3/4. Willem Goedhart 2 (6);
TT/7/92/F 5. Wim Velker 4 (12); TT/7/95/2 3.
Pieter Mors 3,5 (6); TT/7/95/3 4. J. CM
Raasveld 2,5 (8); 5. AMA Luca 2 (8);
TT/5/97/F 2/3. Wim van Vugt 5 (8);
TT/5/00/3 2. Wim Velker 7 (10); TT/5/00/4
1/2. Wim van Vugt 8,5 (10); TT/8/00/3 7.
JCM Raasveld 1,5 (12); TT/10/00/1 2/3. JCM
Raasveld 5 (8); TT/11/00/1 1. Wim van Vugt
10,5 (12); TT/10/00/4 1. Matthie Bonte 8,5
(12); 6. JCM Raasveld 4 (12)

TTE/2/02/4 6. Jo Rooijackers 1 (10);
TTE/6/02/2 3/4. Wim Wegman 4,5 (8)

ICCF50/OFF/IM-D 5. Cor van Wieringen 8,5
(14)

EM/J50/p4 10. Ralph Schunken 2,5 (10);
EM/J50/p8 3/4. Rob Lange 6,5 (10);
EM/J50/p9 5/6. Ben Kriechel 6,5 (10);
EM/J50/p12 4. Edwin Swinkels 6 (10);
EM/J50/p13 8. Chris Driessen 3 (10);
EM/J50/p14 3. JB van Daatselaar 7,5 (10);
EM/J50/p15 3. Wim van Vugt 7,5 (10);
EM/J50/p17 4/6. Jerry van Dijk 6 (10);
EM/J50/p23 3/6. Jos Heesen 6 (10);
EM/J50/p24 6/7. Henk Schulenberg 3,5 (10);
EM/J50/p26 11. Tjalling Wiersma 0 (10);
EM/J50/p28 2. Johan Engelen 9 (10);
EM/J50/p34 9/10. Aart van der Peut 3,5 (10);

EM/J50/p41 3. Gerard van den Haak 7 (10);
EM/J50/p42 4. Henk van der Velde 6,5 (10);
EM/J50/p43 2. Henk Panman 8 (10);
EM/J50/p59 7. René Roelofs 5,5 (10);
EM/J50/p61 2. Ton van Melis 8,5 (10);
EM/J50/p69 7/8. Jan Geus 3 (9); EM/J50/p70
4/5. Matthijs Grimbergen 4,5 (9); EM/J50/82
9. Bart Vermeulen 3,5 (10); EM/J50/p92 1.
Geert van der Ploeg 9,5 (10)

EU/FSM/63/sf3 6/7. Ernst Sprenger 7 (13)

EU/M/GT/465 7. John Thorn Leeson 8 (14)

EU/M/1277 9. Hinderikus Jongman 2 (10)

EU/EM/H/4 5. AHL Bijtelaar 2,5 (6)

1ste Noordzee Team Toernooi 1. Zweden
35,5 (60); 2. Noorwegen 35; 3. Engeland B 34;
4. Engeland A 33; 5. Nederland 32; 6.
Duitsland 29,5; 7. Denemarken 29; 8/9.
België en Schotland 28; 10. IJsland 27; 11.
Frankrijk 18. Bord 1 6/8. Ali Oomen 5 (10);
Bord 2 8. Martin Vlasveld 4,5; Bord 3 5.
Marcel Reijnen 5,5; Bord 4 7/8. H. B. C.
Schaper 4,5; Bord 5 1/2. Henk Panman 7;
Bord 6 4/5. Jos de Waard 5,5

Mate Postal 25B (ESP) 6/7. Jacques Kuiper
8,5 (14); Pat Thorn Memorial (ENG) 1.
Martin Vlasveld 10 (14)

**U komt toch ook
op de
Algemene
Ledenvergadering?
Max Euwe Centrum
Amsterdam,
zaterdag 20 maart
Zaal open
vanaf 10.00 uur**

Toernooipartijen

D van der Hoeven

G Bendana Guerrero

C89; XXX APA Magazine section B

ICCF/CADAP; 2001;

commentaar: David van der Hoeven

1 e4 e5 2 ♟f3 ♞c6 3 ♚b5 a6 4 ♚a4
 ♟f6 5 0-0 ♚e7 6 ♚e1 b5 7 ♚b3 0-0
 8 c3 d5 9 e×d5 ♞×d5 10 ♞×e5 ♞×e5
 11 ♚×e5 c6 12 d4 ♚d6 13 ♚e1 ♚h4
 14 g3 ♚h3 15 ♚e4 g5 16 ♚f3 ♚f5 17
 ♚c2 ♚f4!

De zet van Harding. (Na 17...♚xe4 18
 ♚xe4 ♚e6 19 ♚xg5 heeft wit voordeel,
 bij voorbeeld David van der Hoeven-
 G Massy, cc NL K30.)

18 ♚×f4!

18 ♞d2?! ♚ae8! Nu vecht wit voor
 remise. (Nunn stelt voor: 18...♞f6?
 maar dan komt 19 ♚e7!±) 19 ♚d1!? (19
 ♚xe8?! ♚xe8 20 ♞e4

♚xg5 f4!

18...g×f4 19 ♞d2 ♚×e4

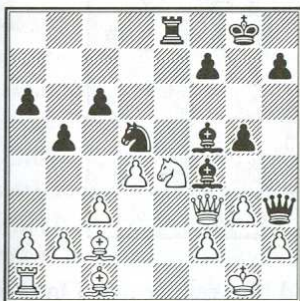
19...♚g4!? 20 ♚h1 ♚f5 is interessant...

21 ♚f3= ...maar, kan het beter?

20 ♚×e4 f×g3 21 h×g3 ♚h6 22
 ♞b3!?

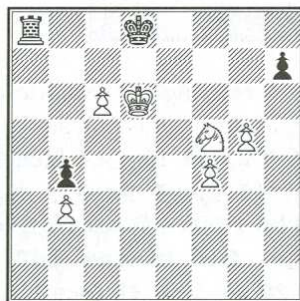
22 ♚d1? (P Enders-K Panczyk; Poznan;
 1985)

22...♞e7 23 ♞c5 f5 24 ♚c2 a5 25
 ♞d7 ♚fd8 26 ♚×f5 ♞×f5 27 ♚×f5
 ♚a7 28 ♞f6+ ♚h8 29 ♚e5 a4 30
 ♚g2 ♚f7 31 ♞g4+ ♚g7 32 b4 a×b3
 33 a×b3 b4 34 c4± ♚g8 35 ♚h5 ♚ff8
 36 ♚a5 ♚h8 37 d5 c×d5 38 ♚×d5
 ♚b7? 39 ♚e5+ ♚g7 40 f4+- ♚a8 41
 ♚b5 ♚×e5 42 ♞×e5 ♚fb8 43 ♚×b8+
 ♚×b8 44 c5 ♚g7 45 ♚f3 ♚g8 46 ♚e4
 ♚f6 47 g4 ♚e6 48 g5 ♚f8 49 ♞c6
 ♚c8 50 ♞d4+ ♚d7 51 ♚d5 ♚e7 52
 c6 ♚a8 53 ♞f5+ ♚d8 54 ♚d6

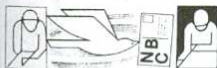
Analysediagram

20... g4! 21 ♚h1 ♚xc1 22 ♚xc1 ♚h6-/+ . T
 Romsdal - D Olofson; corr 1995.)
 19...♚xe4 20 ♞xe4 f5! 21 ♞xg5 ♚xg5 22

Zwart zou nu kunnen opgeven.

54...♚a6 55 ♞e7 ♚e8 56 ♞d5 ♚f8
 57 ♞×b4 ♚a8 58 c7 ♚e8 59 ♞c6 ♚c8
 60 b4
 1-0

M Plomp-G Toro Solis de Ovando
C44; XXX APA Magazine section A
ICCF/CADAP;2001; commentaar:
Michiel Pieter Plomp

1 e4 e5 2 ♖f3 ♖f6 3 d3!?

Vermijdt de goed geanalyseerde positie in deze variant. In 1985 verloor ik met zwart een partij tegen JR Markus met deze variant. Zes jaar later leed ik opnieuw een nederlaag tegen AJ Stuart, in dezelfde positie. Beide spelers zijn landgenoten. Nu heb ik de kans deze zet te testen met WIT!

3...♗c6 4 g3 d5 5 ♖bd2 ♗c5 6 ♗g2 0-0 7 e×d5 ♖×d5!?

Een kleine verrassing. Ik rekende op 7...♗xd5 maar deze zet is ook sterk.

8 0-0 ♖f6 9 a3 a5 10 ♖c4 ♗e8 11 ♗e3 ♗×e3 12 ♖×e3 ♗e6 13 ♖g5 ♗d7 14 c3 h6 15 ♖e4 ♖×e4 16 ♗×e4 ♗h3 17 ♗e1 ♗e6 18 ♗a4 ♗d7 19 ♗b3 ♗a7 20 a4 ♗e6 21 ♖c4 f6 22 ♗b5 ♗d7 23 ♗c5 b6 24 ♗e3 ♖e7 25 d4 e×d4 26 ♗×d4 ♗e6 27 ♗h7+

Optisch heeft wit een voorsprong en mogelijk enige druk. Maar ik kon geen enkele veelbelovende variant vinden. Je zou kunnen zeggen dat Toro uitste-

kend speelt. Vast en zeker is dit een interessante partij met een zet om te onthouden: 3 d3!?. Ik bood hier remise aan, die door mijn tegenstander geaccepteerd werd.

1/2-1/2

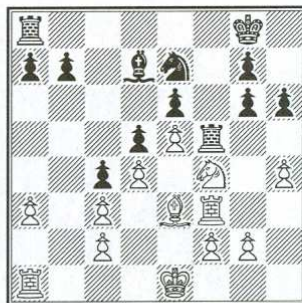
M Plomp-C-P Gouw

C18; XXX APA Magazine section A
ICCF/CADAP; 2001;
commentaar: Michiel Pieter Plomp

1 e4 e6 2 d4 d5 3 ♖c3 ♗b4 4 e5 c5 5 a3 ♗×c3+ 6 b×c3 ♖e7 7 ♗g4 0-0!?

Bekend in de theorie maar toch een verrassing. Mijn tegenstander koos deze voortzetting.

8 ♗d3 ♖bc6 9 ♗h5 ♖g6 10 ♖f3 ♗c7 11 ♗e3 c4 12 ♗×g6 f×g6 13 ♗g4 ♗f7 14 ♖g5 ♗e8 15 h4 h6 16 ♖h3 ♗f7 17 ♖f4 ♖e7 18 ♗h3 ♗d7 19 ♗f3 ♗f5 20 ♗×f5 ♗×f5

Gouw bood hier remise aan. Omdat ik in deze positie voor de lange termijn geen perspectief zag accepteerde ik dit aanbod. Waarom zou ik kostbare energie verspillen? Het toernooi is lang en spannend.

1/2-1/2

M Plomp-A Macchia

C59; XXX APA Magazine section A
ICCF/CADAP; 2001;

commentaar: Michiel Pieter Plomp

1 e4 e5 2 f3 f6 3 c4 f6 4 g5

Eén van mijn favorieten.

4...d5 5 exd5 a5 6 b5+ c6 7 dxc6
bxc6 8 e2 h6 9 f3

De zet van Steinitz 9 h3 wordt vaak
gespeeld (bij voorbeeld door Nigel
Short) maar ik heb nooit van deze zet
gehouden.

9...e4 10 e5 d6 11 d4 exd3 12
fxd3 c7 13 b3 c5 14 b2

Ziet er meer belovend uit dan 14 a3 en
14 f3. Deze zet is eerder gespeeld in E
Sutovsky-P Acs; Tel Aviv; 2001 (Israëli
ch.). Sutovsky won deze partij.

14...c4 15 bxc4 fxc4 16 exf6 gxf6 17
0-0 ehx2+ 18 h1 e6 19 c3

Terug in de partij Sutovsky-Acs.

19...a3 20 g4 d6 21 f3 0-0 22
e4

22...fxc2??

Een dodelijke vergissing die stukverlies
tot gevolg heeft. Maar de zwarte positie
was al moeilijk.

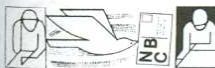
23 Rac1 e7 24 ece6 fxe6 25 f4 f5
26 g3+ g5 27 gxg5 hxg5 28 xg5+
Macchia gaf hier op. Zijn positie is hope-
loos.1-0

M Plomp-J Neumann

B33; XXX APA Magazine section A
ICCF/CADAP; 2001;

commentaar: Michiel Pieter Plomp

1 e4 c5 2 f3 f6 3 d4 cxd4 4 fxd4
f6 5 c3 e5 6 db5 d6 7 g5 a6 8
a3 b5 9 xf6 gxf6 10 d5 f5 11 c3
g7 12 exf5 e5 13 c2 0-0 14
ce3 g6 15 h4 e4 16 a4

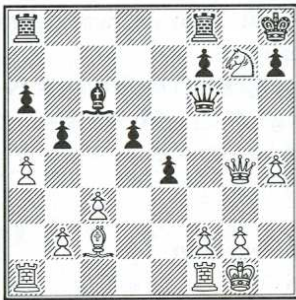

Het idee van Ponomariov, dat hij tegen Rogozenko speelde.

16...♖e7

Sugestie van Rogozenko als verbetering van b4 die hij zelf speelde. Het was geen verrassing voor me dat Neumann dit wist.

17 ♜×e7+ ♚×e7 18 ♙d3 ♙c6 19 ♚g4 e4 20 ♜f5 ♚f6 21 ♙c2 ♜h8 22 0-0 d5 23 ♜×g7

Ik stelde hier remise voor. Na dameruil ziet het eindspel er remiseachtig uit. 1/2-1/2

• M. Plomp

De kwartfinales van het open ICCF jubileumtoernooi zijn begonnen. Henk Panman is één van de gelukkigen die zich wist te kwalificeren. In P034 werd hij tweede achter Edgar John. Hoewel hij de onderlinge partij verloor, koos hij er toch voor deze te analyseren.

HJ Panman (2370)-E John (2249)

A83; Jubilee Email Tournament P043, ICCF Email; 2001;

commentaar & analyse: Henk J Panman

Het is de enige partij die ik in deze groep verloor. Ondanks dit verlies ben ik toch tweede geworden, achter, jawel, E John en de tweede plek betekende: de volgende ronde. De kwartfinales. Ik vind deze partij daarom interessant omdat ik steevast op 1. d4 f5 2. e4 speel en eigenlijk nooit echt moeilijkheden heb gehad. In deze partij ging het dus helemaal mis. In het vervolg speel ik dus na 1. d4 f5 2. ♙g5 en nu maar afwachten, wanneer ik dat weer voor gezien hou!

1 d4 f5 2 e4 f×e4 3 ♜c3

3 f3 en; 3 ♜d2 worden ook gespeeld. Maar waarom anders als je positieve ervaringen hebt.

3...♜f6 4 ♙g5 ♜c6

4...c6; 4...e6 en; 4...g6 zijn ook gebruikelijk en solide.

5 d5 ♞e5 6 ♚d4 ♜f7

6...d6 is ook mogelijk en na bijvoorbeeld 7 0-0-0 (En wat te denken van 7 ♜xe4 c5 8 ♜xc5 ♚a5+ 9 b4 dxc5 10 ♚xe5 ♚xb4+=) 7...c5 8 dxc6 ♜xc6 9 ♚a4 ♚a5 10 ♚xa5 ♜xa5 11 ♜ge2 ♙f5 12 ♜d4 ♙d7 13 ♙e2 0-0-0 14 ♚he1=

7 ♙×f6

Ik zat te dubben tussen de tekstzet en h4. (Ik heb geen ervaring met 7 h4 dus gewoon heel eenvoudig voor de tekstzet gekozen.)

7...xe4

In verband met 0-0 lijkt me 7...gxf6 niet goed voor zwart.

8 ♖xe4

8 0-0-0 Na 8...f5 9 f3 ♗d6 10 fxe4 ♗e5 komt de zwarte looper erg sterk in het spel Trouwens verderop veroorzaakt deze zwartveldige looper me veel moeilijkheden en kost me uiteindelijk de partij Na 8 ♗xe4+ kan zwart voor dameruil gaan en dat wil ik niet.

8...♗e7

8...f5 Had ik verwacht met als mogelijk vervolg: 9 ♖g3 g6 10 0-0-0 ♗h6+ 11 f4 0-0 12 ♖f3 ♗g7 13 ♗d2 b5 14 c3=

9 0-0-0 0-0 10 ♖f3

10 f4 f5 11 ♖g3 ♗f6 12 ♗a4 Heb ik overwogen en achteraf spijt dat ik het niet gedaan heb. Hoewel de looper op f6 weer beresterk is.

10...d6 11 ♗b1 c5

Ik zie de bui al een beetje hangen. De toren gaat naar de b-lijn, zwart looper op de diagonaal en de pionnen gaan lopen.

12 ♗d2

Bijvoorbeeld 12 dxc6 bxc6 13 ♖c3 ♗d7 14 ♗c4 ♗h8 15 ♗he1 ♗e5 beviel me niet en; 12 ♗c3 f5 13 ♖g3 ♗f6 daar heb je hem weer, beviel me sowieso niet.

12...f5

Volgens mij heeft zwart nu al een flink aantal mogelijkheden tot enig voordeel zoals: 12...♗e5 13 ♗e1 f5 14 ♖c3; 12...♗d7 13 ♗d3 a5 14 ♗he1 ♗e5 15 ♖xe5 fxe5; 12...♗c7 13 ♗e1 ♗e5 14 ♗e2 ♗d7 15 h4 b5 16 h5 ♖g4

13 ♖g3

Na 13 Nc3 zou ik met zwart 13...b5 spelen (of 13...Bf6)

13...♖g5 14 ♖xg5 ♗xg5 15 f4 ♗f6

De looper staat hier uitstekend. Ik had hier het plan om de looper van de diagonaal te krijgen, maar dat blijkt in het vervolg een illusie.

16 ♖h5 ♗e7 17 ♗d3

De torens verbinden en eventueel mijn koningstelling versterken en een eventuele koningsaanval met pionnen ondersteunen.

17...g6 18 ♖g3 ♗f6

De looper staat hier ideaal. Nu de toren op b8 en met de pionnen aan voren.

19 ♗de1 ♗d7 20 c4

Over deze zet heb ik lang nagedacht. Ik heb overwogen om c3 of ♗e2 te spelen.

Maar na 20 c3 b5 21 ♗e2 ♗b8 22 ♗c2 ♗a5 heeft zwart een lekkere aanval. En na 20 ♗e2 a5 21 ♖c1 a4 22 a3 b5 eveneens.

20...♗b8

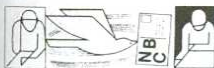
Zwart zet gewoon zijn stukken goed neer.

21 ♗c1

Ik wil b2 controleren.

21...b5 22 cxb5 ♗xb5 23 ♗xb5 ♗xb5 24 ♗c2 ♗e8

De bedoeling van deze zet begreep en begrijp ik nog steeds niet goed. Volgend mij zijn er betere voortzettingen voor zwart. Bijvoorbeeld: 24...♗a8 25 ♗e2 ♗fb8 26 ♖c3 ♗xc3 27 ♗xc3 ♗xd5 en de pion wordt gigantisch sterk. 24...♗b4 En wat te denken van de voortzetting 25 ♗e2 ♗e7 26 ♖c3 ♗xc3 27 ♗xc3 ♗xf4 28 ♗e1 ♗e4 En er zijn nog wel wat andere mogelijkheden ook voor zwart. En wit dan?!

Tja ik kom er gewoon niet aan te pas of eigenlijk toch nog wel na ♚e8? In ieder geval speelde ik:

25 ♚e1 ♚xe1+ 26 ♗xe1 ♚b4

Zwart staat nog steeds beter, maar heeft wel veel stukken geruild.

27 ♗e3

27 ♗e6+ Haalt niets uit.

27... ♗b8 28 b3

Noodzakelijk, maar wel weer een verzwakking.

28... ♖g7

De koning uit schaakjes zetten.

29 ♖c1

Mijn koning weg van de gevaarlijk b-lijn en zwart dreigt ook nog een keer c4.

29... a5

Zo kan ook en het gaat voor zwart op rolletjes, a4 komt gegarandeerd en de witte koningsstelling wordt een grote puinhoop.

30 ♗e2

Ik wilde mijn paard centraliseren: dekt g4, d4 en c3

30... a4 31 bxa4

Na 31 ♚c4 komt 31... ♚xc4+ 32 bxc4 ♗b2+ 33 ♖d1 ♗xa2 34 ♗d3 a3 35 ♗c1 ♗xg2 36 ♗xa3 ♗f1+ 37 ♖c2 ♗xc4+ en zwart wint.

En na 31 ♖d1 komt 31... axb3 32 axb3 ♚xb3 33 ♗d2 ♗b5 34 ♗c1 ♚b4 35 ♗e2 ♚b1+ 36 ♚c1 ♗b3+ 37 ♖e1 ♚b2 38 ♗d1 ♗b4+ 39 ♗f1 ♖e4 en zwart wint gemakkelijk.

31... ♚b1+ 32 ♖d2 ♗b4+ 33 ♗c3 ♚h1

en ik houd het verder voor gezien. In deze partij kwam ik er niet aan te pas.

0-1.

Tsoukkerman, B - Visser, Yge

E61; Dieren open, 1997

1. ♗f3 ♗f6 2. c4 g6 3. d4 ♗g7 4. ♗c3 O-O 5. ♗g5 c5 6. d5 h6 7. ♚h4 d6 8. e3 a6 9. ♗e2 b5 10. O-O b4 11. ♗b1 g5 12. ♗g3 ♗e4 13. ♗c1 a5 14. ♗bd2 ♗xg3 15. hxxg3 a4 16. a3 ♗f5 17. e4 ♗g6 18. ♗d1 b3 19. ♚e1 ♗d7 20. ♗h2 e6 21. ♗g4 ♗f6 22. ♚b1 h5 23. ♗e2 g4 24. ♗hf1 ♗h6 25. ♗d1 ♚ae8 26. ♗e3 ♗xe3 27. fxxe3 ♗e5 28. ♗d3 ♗xg3

0-1

Tsoukkerman, Boris (NED)

Cardelli, Gabriel (ITA)

A30; ICCF WC19 3/4F S05

1. ♗f3 c5 2. c4 ♗f6 3. g3 b6 4. ♗g2 ♗b7 5. O-O e6 6. ♗c3 ♗e7 7. ♚e1 d6 8. e4 a6 9. d4 cxd4 10. ♗xd4 ♗c7 11. b3 O-O 12. ♗b2 ♗bd7 13. ♚c1 ♚ac8 14. f4 ♚fd8 15. h3 ♗c5 16. ♗d2 ♗f8 17. b4 ♗b8 18. ♗c2 ♗cd7 19. ♗e3 d5 20. cxd5 ♗xb4 21. a3 ♗a5 22. ♚ed1 b5 23. ♗e2 ♗c5 24. ♖h2 ♗b3 25. ♚c2 ♗b6 26. e5 ♗xe3 27. exf6 ♗d4 28. ♗xe3 ♗xc2 29. ♗e2 ♗xd5 30. ♗xd5 ♗b6 31. ♗e4 ♗d4 32. ♗f2 gxf6 33. ♗d5 exd5 34. ♗d3 ♗e6 35. ♗xd4 ♚e8 36. ♗f3 h6 37. ♗h5 ♖g7 38. ♗g4+ ♗xg4 39. hxxg4 ♚c6 40. g5 ♚ce6 41. gxf6+ ♖g8 42. ♗e5 ♚c6 43. ♖g2 ♚ee6 44. ♗f5 ♚xf6 45. ♗xf6 ♚xf6 46. ♚xd5 ♖g7 47. ♗e4 ♚e6 48. ♖f3 ♚c6 49. ♚g5+ hxxg5 50. ♗xc6 gxf4 51. ♖xf4 ♖f6 52. ♖e4 ♖e6 53. ♗d5+ ♖f6 54. ♖d4 a5 55. ♖c5 b4 56. a4

1-0

20 maart Algemene Ledenvergadering, u komt toch ook?

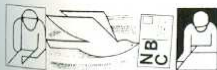
Openingenoverzicht 2003

Aad van den Berg

Per openingengroep de ECO codes met de paginanummers waar partijen met deze opening zijn terug te vinden. Op **vet** gedrukte paginanummers is theorie over de betreffende opening vermeld.

Benoni	A43 (79+189), A44 (63), A56 (79+177), A57 (60+78), A67 (139)
Boedapester gambiet	A51 (119 +144.3x+145.6x+146.4x)
Caro-Kann	B10 (31), B12 (168), B14 (191)
Catalaans	E04 (10.2x)
Damegambiet, aangenomen	D20 (28.2x)
Damegambiet, half slavisch	D31 (60), D44 (76)
Damegambiet, slavisch	D10 (49), D11 (60)
Damegambiet, Tsjigorin	D07 (190)
Damepion opening	D01 (60), D02 (191), E10 (102)
Dame Indisch	E12 (61+62), E18 (81.3x+82.5x), E19 (81+ 82+83)
Engels	A16 (99), A20 (60+142+143), A22 (30), A30 (60)
Frans	C00 (102), C02 (48), C05 (48), C06 (77), C07 (56+59), C10 (29), C11(59), C19 (59)
Grünfeld Indisch	D97 (190)
Hollands	A80 (191), A90 (62)
Italiaans	C57 (172+173.4x+174+190), C58 (62)
Keres systeem	A40 (61)
Koningsgambiet	C30 (132), C34 (102), C39 (170.2x+171.4x+172.2x)
Konings Indisch	E60 (69), E73 (20), E74 (79.2x), E76 (61+140), E81 (99), E84 (100), E88 (190), E92 (61)
Middengambiet	C21 (15)
Moderne verdediging	A40 (60), B06 (98)
Nimzo Indisch	E36 (61), E43 (127), E59 (79+102),
Nimzowitsch	B00 (59)
Philidor	C41 (55)
Pirc	B07 (127)
Reti	A06 (60), A08 (190)
Russisch	C42 (191), C43 (98)
Scandinavisch	B01 (87.5x+88.5x+89.5x)
Schots	C45 (79)
Siciliaans	B20 (101), B25 (99), B32 (62), B33 (62+101), B39 (62), B99 (41+90)
Sleipner/Van Geet	A00 (63.2x+83.7x+84.5x+100)
Spaans	C63 (167), C77 (78), C78 (175+176.3x+177.2x), C80 (175), C82 (63+175.4x), C89 (85.8x+86.6x+87.2x), C92 (62+181)
1.a3	A00 (118 +142.3x+143.5x+144)
1.g4	A00 (61)

Schaakschakeringen

- *Van harte gefeliciteerd! Het bezoek van Siep Postma, Hans Bouwmeester en Tom de Ruiter is door laatstgenoemde vastgelegd en de foto's aan Schaakschakeringen beschikbaar gesteld. Waarvoor onze dank!*

- *Nogmaals Boris Tsjoukerman. (Alle foto's van hem uit privé-archief beschikbaar gesteld)*